

ERDÉLYI LAJKA

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak

MAGYARIA I., Disztér 2. tp. Budapest

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTENY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Havi: 100 fillér, félévi: 500 fillér, évi: 1000 fillér. Budapesti előfizetőknek: Havi: 120 fillér, félévi: 600 fillér, évi: 1200 fillér. Külföldi előfizetőknek: Havi: 150 fillér, félévi: 750 fillér, évi: 1500 fillér. Postai díj a felvételért minden esetben megfizendő.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

KÜZBESZÓLUNK

A TÖKÉSEK ÉS AZ ADÓK TULAJDONA. Megnyerő és magáért beszélő jó ötlet az a legújabb adósságrendező törvénytervezet, hogy az egész eladósodási problémát ott ragadja torkon, ahol kell: a kamatok és egyéb járulékok pontján. Nem lehet kamatos kamat; a túlzott kamatokat tisztességesebb százalékokra kell leejteni; a kölcsönszerződés létesítéskor kitalált illetékek és díjak is jórészt törölődnek. Mindezt pedig időben visszamenőleg is alkalmazni kell az eddig tett törlesztésekre. Azokból is tehát a túlzott kamatokra is túlzott költségekre tett elszámolásokat a tőkére kell beszámítani.

Ezzel a visszamenő beszámítással igen lényeges rész jut arra, hogy a tőkét apassza. Esetleg az egész adósságtöke el tud apadni. Hiszen gondoljunk csak arra, hogy a 36-os százalékok mellett a tőkék három év alatt megduplázódtak. Ha ezt a túlzódást most az adós javára számítják, akkor világos, hogy az adós — többé nem adós.

A tőkés körökben tehát a legújabb adósságrendező terv se tetszik. Azt mondják rá, ez is sérti a tulajdon elvét, tehát alkotmányellenes. Ha igazuk volna, akkor ez igen szomorú világitásba helyezné a tulajdon eszméjét. Akkor a tulajdon azt jelentené, amit mástól azon felül is elvesznek, mikor a magamét tőle már visszakaptam. Szerencsére a tulajdon nem ez, hanem az, hogy az adósnak is meg kell hagyni, ami az övé.

AZ ELTÜNTETETT NÉPKISEBBSÉGEK. A legújabb pártvezér, Brătianu György legutóbbi Temesváron pártszervező beszédet tartott, amiben az ország dolgáról sok mindent mondott. Okosat is érdekeset is. Az érdekesek közül való az a mondané, hogy a „népkisebbség” fogalmát meg kell szüntetni, ezt a szót ki kell törölni a használatból.

Jóakarattal mondta ezt, azzal a hozzáadással, hogy mindenkinek egyenlőséget akar.

Mégis kétértelmű a „népkisebbség” szavának ez a nagy eltörölni akarása. A „kisebbség”-et akarja-e törölni, vagy a „nép”-et? A kisebbség helyzetét tényleg szívesen fölcserélnék egy kis többségi egyenlőséggel, s már ránk is férne. Azonban, hogy mint „nép” is megszűnjünk és eltöröljünk, az már ellenünkre volna.

A népkisebbség fogalmát ilyen értelemben már a többi többségi pártok is igyekeztek megszüntetni.

A „BOLDOG” SZÁSZOK. A szászok már a múlt év decembere óta kemény vitában vannak a néptöbbséggel a segessvári polgármesterség miatt. A községi választások során Segessváron a szászok és magyarok egyesülten 1996 szavazatot értek el, amiből 1600 a szászoké. Ezzel szemben az egyesült román pártok 950 szavazatot kaptak.

A románok ez utóbbi szavazatarány alapján igénylik a polgármesterséget. A szászok a maguk kétszerannyi szavazata alapján igénylik, hogy az legyen a polgármester, akit ez a helyi többség akar. A románok viszont a kormánytól akarják a maguk jelöltje részére a választás nélküli kinevezést kieszközölni. A törvény módját is ad rá a néptöbbségnek, hogy

A magyar nyelv nem idegen Romániában

A parlament többsége kimondotta, hogy a természeti nevezetességek elnevezése és felírása Erdélyben megmarad magyar nyelven továbbra is

Bukarest. Saját tud. A kamara tegnapi, kedd délelőtti ülésén megkezdtek a CFR alkalmazottak szabályzatáról szóló törvényjavaslat vitáját. Délután napirend előtt néhány figyelemreméltó felszólalás hangzott el.

Igy Modreanu (lupista) megkérdezte a pénzügyminisztert, van-e tudomása arról, hogy milyen lelkiállapotot teremtett a tisztviselők körében a rendelkezési állományról szóló törvényjavaslat parlamenti vitája? Senki sem érzi többé biztonságban magát állami hivatalában s ez valósággal anarchikus állapotokra vezet, mert mindenki hanyagul látja el szolgálatát. Pedig a javaslat törvényerőre emelkedésével mindössze 77 millió lejt takarít meg évente az állam s ez oly kis összeg egy 24 milliárdos költségvetésnél, hogy nem ér fel azzal az erkölcsi kárral, amit okoz.

Costinescu liberális képviselő, volt bukaresti főpolgármester, aki minden alkalmat felhasznál arra, hogy üssön egyet Dobrescu jelenlegi polgármesterre, szóvártatta a Metropolia székesegyház nagyharangjának ügyét. Dobrescu ugyanis, amikor a parlamenti feljáró újjáépítésekor leromboltatta a székesegyház haranglábát, ígéretet tett, hogy újat építtet helyette. Az új harangláb azonban nem készült el és a nagyharang most a parlamenti feljáró mellett áll, gerendákra helyezve. A városban pedig szerzetesek járnak gyűjteni a harangláb felépítésére. Costachescu megengedhetetlennek mondotta ezt és kijelentette, hogy a harangláb a város pénzén kell felépíteni.

Ezután Cuza jelentett be interpellációt Jamandi liberális képviselőnek hétfőn elhangzott beszédével kapcsolatban. Hibáztatta, hogy Jamandi most, amikor az egész ország a kommunista anarchia nyomása alatt áll, védelmére tudott kelni a letartóztatott kommunista diákoknak s ezzel kétségbe vonta a hatóságok eljárásának komolyságát és igazságosságát.

— Állítom — folytatta Cuza — hogy a zsidó diákság igenis kommunista propagandát fejt ki az egyetemeken! És, hogy milyen nagy veszedelmet jelent a kommunista propaganda, amit ez az ide-

gen elem a társadalom minden rétegében kifejti, arra legjobb bizonyíték, hogy a hatalmas Németországban, ahol pedig sokkal kisebb számban vannak zsidók, mint náluk, Hitler erőskezű kormánya is csak nehezen tud elbánni a zsidóság destruáló befolyásával.

Rendkívüli adót róttak ki a magántisztviselők fizetésére

A napirenden ismét egy sereg törvényjavaslatot tárgyalt le és szavazott meg a képviselőház. Ezek a következők voltak: 18 millió póthitel a képviselőház számára, a képviselők napidíjára. Az automobil-adójavaslat, a látványossági adójavaslat, az egyenes adójavaslat, amelyen a szenátus némi módosításokat eszközölt s most újból való megszavazásra került vissza a kamarába. A Ház további vita nélkül magáévá tette a törvényjavaslatot, amely szerint a Kolozsváron székelő Calatele erdőkitermelő társaságnak egymillió lei kölcsön engedélyeztetik, továbbá rövid vita után általánosságban

elfogadták a törvényjavaslatot, amely rendkívüli adót ró ki a magántisztviselők fizetésére.

Ernest Enea előadó azzal kérte a parlament hozzájárulását, hogy akkor, amikor a köztisztviselők fizetésén oly fájdalmas csökkentéseket eszközöl a kormány, nem lehet visszautasítani ezt a javaslatot, amely csak fentart egy már meglévő adót, a havi 12.500 leinél magasabb fizetésekre és az 50 ezer lejt meghaladó tantiémekre.

Kirohanás a kisebbségek ellen

Utolsónak került sor a természeti nevezetességek védelméről szóló javaslatra, amelyhez a kisebbség-ellenes kirohanásairól ismert Serdici (lupista) képviselő szöveghez és módosító indítványt terjesztett be, amely szerint — az erdélyi falvakban a természeti nevezetességek elnevezése csak román nyelven történjen s a felírások is csak román nyelvek legyenek.

— Hallatlan visszaélés — mondotta — hogy a felírások mindenféle idegen nyelven is láthatók! Ez azt a benyomást

igly kinevezésekkel semmissé tehesse a népkisebbségek városi többségét.

A szászok keményen harcolnak, mondván, hogy ez nem igazság. Ha így kinevezésekkel tönkre lehet tenni egy népakarát, akkor mire való a választás? A szászoknak kétségtelenül igazuk van. És — mondom — harcolnak érte.

Most szordán lesz a döntés a belügyminisztériumban a kemény vita fölött.

„Boldog” szászok! Ők még harcolnak városukban meglévő helyi többségük érvényesítéséért. A magyarok a maguk városaiban már régen átadták minden vezetést. Még a falvaikban is

TÖKÉSEK

ei, vastagabb
letés ára 30 lei.
kedvezmény

bédif-kredenc el
ház-utca 7.

ézműves-szerszám
amás ablak. Vá-
sigmond-utca 17.
rnácsik Józsefné.

lámperaenyő,
ni, oic-ón eladó.
részteti szalon Ba.
1.

Lakás

yszobás, konyhás
ájus 1-re kiadó,
41.

2 szobás lakás
lyisegekkel május
adó. Bethlen-u. 24.

Regelő Ferdinand
n alatt modern 4
emeleti lakás és
tcán 15. szám a.
5 szobás modern
kiadó.

ás komplet lakás
ájus 1-re. Ritók
29.

and (Rákóczi ut)
ére az Agrár Ta-
összes helyiség
ugyanitt május
szoba és mellék-
s.

TRAL

sszabb ideig
rtózkodni,
lapiított

lálás, szoba

i 220.—
370.—

özponti fűtés.

D I O!

dió- és csil-
zze az el-
cégnél

ecz

S

ossági
ál

ár,
kai-utca) 3.

éla, Str. Matei
— Kolozsár:
1. — Szatmár:
Molnár Sándor.

rol II. No. 5

kelti, hogy mi itt nem vagyunk nemzeti állam, hanem a népek konglomeratuma, amelyben a román nemzet mindenütt kisebbségben van!

Laár Ferenc tiltakozott, hogy a kisebbségi nyelvek idegeneknek minősítenek. A javaslatnak azon intézkedése, amely szerint az elnevezések az illető vidék kisebbségi lakosainak nyelvén is történjenek s a felírások ezeken a nyelveken is elkészítendőek, nemcsak hogy méltányos, hanem azt megkívánja a legelőkelőbb kisebbségi jogok tisztelete is. Serdici képviselő indítványának elfogadása olyan sérelmet jelentene, amivel a kormány nem vállalhat közösséget!

Voicu Nitescu beszéde fejezte be a vitát.

— A javaslat parlamenti iniciatívából ered — mondta — az tehát az önké. Ugy módosítják önök, ahogy akarják. A kormány nem szól bele. Mégis szükségesnek érzem, hogy politikánk vezérel-

veinek megfelelően több megértéssel viseltessünk természetes jogaikkal szemben. Azt hiszem, hogy a világháború után nem kell az egykori magyar uralom esz-közelvel élnünk, hanem új rendszert valószínűleg meg, amelyre egyébként a gyulafehérvári határozatok is köteleznek minket. Én tehát, nem mint a kormány tagja, hanem mint képviselő, a javaslat jelenlegi szövege mellett és Serdici képviselő úr módosító indítványa ellen foglalom állást.

A Ház elvetette Serdici módosító indítványát.

Az ülés végén Vaida-Voivod felolvasta a királyi leíratot, amely a parlamenti ülészakot a még megszavazásra váró törvényjavaslatok nagy száma miatt március 31-ig meghosszabbítja. Ugyanő olvasta fel az erre vonatkozó királyi dekretumot a szenátusban is, ahol tegnap késő estig tárgyalták a Marzescu-törvény szigorításáról szóló javaslatot.

Felülvizsgálatra kell jelentkezniük a külföldi állampolgároknak

Bukarest. Saját tud. A munkaügyi minisztérium körrendeletet adott ki, amely elrendeli, hogy április elsején kezdődjék meg az országban lakó idegen állampolgárok helyzetének felülvizsgálása. A felülvizsgálásra minden idegen állampolgárnak jelentkeznie kell, akinek tartózkodási engedélye június elsejéig lejár, akár munkaadók, akár állásban vannak, akár pedig foglalkozás nélküliek. Akik önálló foglalkozást üznek, azok személy szerint nyújtanak be kérést, amelyhez csatolják a foglalkozásuk gyakorlását igazoló könyvecskét, a tartózkodási engedélyt és adóbizonylatot 1933. évi első félévről.

Azok nevében, akik mások szolgáltatásban állanak, munkaadók adnak be kérést, amelyhez a fenti okmányokon kívül csatolandó a pénzügyigazgatóság bizonylata arról, hogy befizették a munkaügyi minisztériumnak az 500 leies taxát, minden szolgáltatásban levő idegen állampolgár után. A foglalkozás nélküli idegen

honosok, valamint az egyéb kategóriákhoz tartozók, maguk adják be kéréseiket. Valamennyi kérés a megyeszékhelyek rendőrséghez nyújtandó be április 1—15. között.

Egész könyvtárt pótol a
SPIRAGÓ
FELNÖTTEK
KATEKIZMUSA

A vallási ismereteknek és kitünőbbélt kitérő predikációs témáknak, előadásoknak valószínűleg kincsesbányája. 15 nyelvre fordították le, Németben eddig 10 kiadás. — A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és áttekinthető nyomdai kivitelben, a pénz előzetes beklüldése mellett.

kötve csak 420.— lei, füzve csak 360.— lei.
Utánvétellel 20 leiel drágább.

„Erdélyi Lapok“ könyvosztálya

A nagyszebeni Orsolya-szüzek kétszázéves jubileuma

Erdély déli részén, a Kárpátok aljában fekvő Szebenbe érkező idegen, akit a szász főváros csal oda, érdekes dolgot figyelhet meg. Az evangélikus szászóság főhelyén, az állomás közvetlen közelében kereszt csillog egy monolit kőből faragott hatalmas kereszt fölé emelt kápolnán. Azután akár villamoson, akár más úton veszi útját a város szíve felé, balkezt hatalmas falakra épített zárdatemplom. s a főtéren ez évben szintén 200 éves fennállását ünneplő kat. plébániatemplom emelkedik ki a jellegzetes szász város házai közül.

Az emberek elmennek a régi évszázados falak alatt s csodálatos ugyanaz a megilletődés, a visszavonult életet élők, a zárda és kolostor szavak mögötti ismeretlen világ csendre intő tisztelete fogja el a ma emberének lelkét ép úgy, mint eltöltötte áhitatosabb vonzódással a letűnt századok emberét.

Amikor először vetődött fel az Orsolyák szebeni letelepedésének gondolata, akkor a katolicizmus csak első visszahódító lépéseit tette. Az erdélyi öntudatos katolikus rendek határozott lépéseket tesznek, hogy a reformáció után elűzött kat. élet ismét talajt találva, gyökereit verhessen, viszont az evangélikus szászóság utolsó komoly ellenállása török meg, hogy a katolicizmus hegemoniájukba ne ékelje be magát.

1716-ban kénytelen a város a parancsnokló gróf Steinville fellépésére átadni az egykori Klarisszák kolostorát temetkezési célokra, ugyanebben az időben engedélyezik a főtéren a templomépítést a Jezsuitáknak. Ezért, amidő az 1727-ik évi szebeni országgyűlésen a rendek egy női zárda és vele egybekötött leánynevelő intézet részére alkalmas épületet kérnek, a szebeni szász magistrátus részéről heves ellenállásra találunk.

Pedig az állapotokon multhatatlanul segíteni kellett. A Honterus megindította erdélyi reformáció után csak lassan tudnak tért hódítani a szerzetek s különösen a leányneveléssel foglalkozó női zárdák nem találnak talajt, úgy, hogy a XVIII. század elején nem volt egyetlen női kolostor se Erdély területén. Annál nagyobb baj, mert helyüket és hivatásukat semmilyen más intézmény nem vette át és nem pótolta s így a leánynevelés szükségessége és felkarolása elengedhetlenné vált. A rendek tehát egy nő-neveléssel foglalkozó rend meghívását indítványozták s Pozsonyból kérnek erőket, ahol a magyarországi Orsolyák legrégebb háza fejtette ki áldásos működését.

Az Orsolya-rendet Merici Angela (1474—1540.) desenzanoi olasz nő alapította, akit VII. Pius pápa 1807 május 24-én a szüzek sorába iktatott. Halálakor a milánói érsekség területén 18 rendház állott már fenn kb. 600 zárda-szüzzel. Sz. Angela sz. Orsolya pártfogásába ajánlotta fel a rendet, amely rövid időn belül az egész világon elterjedt. A pozsonyi rendház,

Utólagos vámdíjkülönbözetet hajt be a kereskedőkön a vámvezérigazgatóság

Arad. Saját tud. Az utóbbi napokban az aradi kereskedők közül többen hivatalos fel-szólítást kaptak a bukaresti vámvezérigazgatóságtól, hogy a vámokmányok átvizsgálásánál a cég címére érkezett áruk után bizonyos vám-különbözetet állapítottak meg és az ily módon keletkezett összeg befizetésére terminust jelöltek ki a meglepett kereskedőknek.

A kereskedők a Kereskedelmi és Iparkamarától kértek tanácsot, mit tegyenek; ki-fizessék az utólag kért összeget, vagy pedig egyszerűen ne vegyenek arról tudomást? A kamara vezetősége a Kereskedők Egyesületével egyetértőleg tárgyalás alá vette ezt az ügyet, amely az ország összes kereskedőit érdekli és az eljárásra vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk:

— A vámvezérigazgatóság eljárásában — mondotta informátorunk — csak az a feltűnő, hogy ugyanakkor, amidő a hiányokról, illetve azok utólagos behajtásáról intézkedik, teljesen elfelejti, hogy igen sok kereskedő nem egyszerűen túlfizette a taxátör elszámítása miatt a vámot. Ezt azonban nem utalják ki utólagosan, hanem csupán azokról a tételekről intézkedik, ahol a vám javára mutatkozik behajtani való. Mivel a beérkezett panaszok alapján megállapítható volt, hogy a legtöbb esetben elévült ügyekben intézkedett a vám utólagosan, az eljárás tehát az, hogy az a kereskedő, aki ilyen utólagos vámkülönbözet befizetésére kap felhívást, mindennek előtt felelősséget ad be a pénzügyigazgatósághoz, amelyben megkölja, hogy az összeget miért nem fizeti ki. Ezzel egyidejűleg pedig a szóbanforgó összeget letétként elhelyezi a pénzügyigazgatóság főpénztárában s azután, harmadik fázisaként az ügynek, kérvényt ad be a legfőbb számvevőszékhöz, amelyben a különbözet elengedését kéri alaposan kifejtett indokoknál fogva. Ezzel az eljárással azután mentesül a további zaklatásoktól, valamint attól, hogy a vámvezérigazgatóság egy elévült ügyben esetleg végrehajtás útján is behajthassa a követelését. Tudnivaló a felelősségek benyújtásánál, hogy minden vámügy a vámtörvények szerint három év alatt elévül, tehát azokat az ügyeket, amelyek ennél régebbiek, jogtalanul kísérelik meg behajtani.

ahová az erdélyi rendek fordultak, 1676-ban alapították s Magyarországon az első és leg-régibb ilyen alapítás. Míg a szebeni városi tanács akadékoskodása és kemény ellenállása miatt az Orsolyák tényleges letelepedése több évre elhúzódik, a külön erre a célra megszer-zett bizottság pozitív eredményeket tud fel-mutatni. Közbenjárásukra maga III. (VI) Károly király ad utasítást a parancsnokoknak, hogy az egykori Dominikánus zárda átadásá-ra, ha kell még tekintélyervek felhasználásá-val is, bírja rá a városi tanácsot. Így azután 1726-ban a polgármester bejelenti, hogy a katolikusok szándékukat fenntartják s ezért a város a zárdát átadja. Az egykori Domonkos-zárda 1474-ben épült s a reformáció után ron-pontként tartatott benne protestáns istentiszte-let, benne 2 predikátor lakott s 1711-ben ott nyert elhelyezést a német iskola. III. Károly király 1729 aug. 18-án kelt alapítási okmány-ban erősíti meg az új alapítást.

Ebben az időben úgy Szeben, mint Pozsony, az esztergomi érsek főnhatósága alá tartozott, amelynek székében Galanthal gróf Eszterházy Imre primás és kancellár ült. Az ő 1733 jun. 11-én kelt érseki megbízó levelé-vel és a császári kiserő irattal indul el jun. 15-én a 7 tagú Orsolya-család. Előükön Ipoly-Kéry Mater Józsefa grófnővel, akit még a pozsonyi ház választ meg főnöknővé s a primás erősít meg s aki nagy szervező tehetséggel van megáldva. Vele nagyobbára arisztokrata család tagjai vállalkoznak az alapító munkára s indulnak útra, Perényi Zsigmond, Esztergom

Bőkezelt szkedőkön szgatóság

napokban az hivatalos fel-
mvezérigazgató-
vizsgálásánál a
bizonyos vá-
és az ily módon
terminust jelöl-
nek.
mi és Iparka
tegyenek; ki-
et, vagy pedig
tudomást? A ka-
Egyesületével
ezt az ügyet,
edőit érdeklő és
övetkező felvilá-

eljárásban —
ak az a feltűnő,
niányokról, illet-
intézkedik, telje-
eskedő nem egy-
mitása miatt a
ak ki utólagosan,
kről intézkedik,
behajtani való.
alapján megállá-
esetben elévült
tőlagosan, az el-
skedő, aki ilyen
zetésére kap fel-
vezést ad be a
ben megokolja,
eti ki. Ezzel egy-
sisszeget letétként
g főpénztárnál
az ügynek, kér-
vőséghez, amely-
kéri alaposan ki-
el az eljárással
klatásoktól, vala-
gazgatóság egy
jtás utján is be-
való a felelőssé-
den várműgy a
év alatt elévül,
nyek ennél régeb-
behajtani.

A genfi egyezményt nem érintik a svédekkel való tárgyalások

Bukarest. Saját tud. Madgearu pénzügy-
miniszter nyilatkozott a híresztelésekről, ame-
lyek szerint a svéd csoporttal folytatott tárgya-
lások meghiusulása veszélyezteti a genfi
egyezményt és a külföldi hitelezőkkel kötött
megegyezést is.

— Semmi sem akadályozza, — mondotta
— ez egyezmények alkalmazását. Mi a meg-
állapodás értelmében ratifikáltuk a hitelezők-
kel kötött egyezményt s ugyanezt tették kül-
földi hitelezőink reprezentánsai is, ennek foly-
tán mi is köztük az illetékesekkel, hogy mi
meg is kezdjük az egyezmény alkalmazását.
Ami a svédeket illeti, azoknak kijelentettük,
hogy a gyufamonopólium ügye nem vegyít-
hető össze a hitelezőkkel kötött egyezmény
ügyével. A genfi egyezmény ratifikálásáról is
pesszimista felfogás uralkodik. Pedig azt rati-
fikálni fogja a parlament, még a jelenlegi
ülésszakban.

MacDonald és Mussolini ma, szerdán találkoznak

Londonból jelentik: A Daily Tele-
graph jelentése szerint MacDonald ma,
szerdán találkozik Musolonival Stresá-
ban, vagy Comóban. MacDonald mindent
elkövet, hogy valamilyen megoldást hoz-
zon létre a genfi értekezlet befejezése
előtt. Egyelőre egyezmény tervezetét dol-
gozott ki, amely eltölti bizonyos hadi-
anyagok használatát. A leszerelés terén
pedig a szárazföldi haderők 30 százalékos
csökkentését szeretné elérni.

Olaszország az értekezlet elnapolása
mellett foglal állást s ennek ideje alatt
diplomáciai tárgyalásokat akarna —
amelynek keretében a versaillesi szerző-
dés területi rendelkezésnek a megvitátá-
sát is fel akarja vetni.

ZÜRICHI ZÁRLAT. Párizs 20.30, London
17.76, Newyork 514, Bruxelles 72.25, Milánó
26.42 1/2, Madrid 43.55, Amsterdam 208.05,
Berlin 123, Wien 72.70, Szófia 375, Prága
15.35, Varsó 58, Budapest —, Belgrád 700, Bu-
karest 308.

akkori segédpüspöke utolsó áldásával. Az el-
indulás hírére a gubernium 20 tagú lovas ne-
mest küld fogadtatásukra Erdélyország határá-
hoz, az erdélyi püspök, Soger György pedig
Demeter Márton felszentelt püspökkel képvil-
selteti magát. Utjuk Kolozsvár Nagyenyed,
Gyulafehérváron keresztül Homlónak vezet,
ahol Róth Mihály Szeben városkapitánya üd-
vözli őket a városi küldöttség élén. Julius
12-én érnek a zárdá első telepítvényesei Sz-
ben falai alá, ahonnan a császári főparancsnok
Waldis Ferenc gróf 6 fogatú gála-kocsiján, a
város előkelőségei s a lakosság örömdöngölése
mellett a Jezsuiták, majd a Ferencések tem-
plomába s végül új otthonukba hajtának,
amelyet készséges örömmel ad át a városka-
pitány. Másnap, annyi idő után, felhangzik a
Te Deum és bezárulnak a zárdakapuk. Az
1734-i országgyűlésen felolvassák III. Károly
alapító levelét, kihirdetik az Orsolyák bevonu-
lását s ezzel a szokásos szankcióval az új ala-
pítás megkezdette áldásos működését.

Egy 1735-ös feljegyzés szerint három cso-
portba osztatnak a bennlakó növendékek az
élelmezési összeg nagysága szerint. A 100 frt.
fizetők az I., a 83 frt. fizetők a második s a
harmadik osztályban 66 forintot fizetett a nö-
vendékek kevésbé módos s legnagyobb része,
emellett egyforma nevelésben részesülnek. Az
intézet tannyelve kezdettől fogva a német, de
magyarul is tanítanak, sőt 1788—1818-ig külön
magyar tagozat is fennállott. A békés fejlődést
ningyárt kezdetben nagyban gátolták 1737—
1771-ig a folyton portyázó és hadakozó törökök,

Háborús hírekkel állandó izgalomban tartja a köz- hangulatot a jugoszláv sajtó

Belgrádból jelentik: A jugoszláv sajtó —
nyilván a kormány sugalmazására — az utóbbi
időben állandóan olyan híreket közöl, amelyek
alkalmasak a közhangulat izgatására és rémit-
getésre. Rendszeresen közölnek cikkeket Ma-
gyarország, Olaszország az új Németország
Jugoszlávia elleni készülődéseiről.

Kedden a szkupstina ülésén is utaltak erre
az egyes szónokok, s végső következtetésben le-
szegezték, hogy Jugoszláviának nem szabad le-
szerelnie.

Dimitrievics képviselő, aki a közvetítő sze-
repet töltötte be Radics és Pasics között, visz-
szautasította ezeket a felszólalásokat és hang-
súlyozta, hogy Jugoszlávia belső válságát sem
rémitgetéssel, sem pedig politikai pártokkal
nem lehet megoldani, hanem a közszabadság
visszaállításával.

Anglia nem hajlandó védeni a francia pénzt

Feltűnést keltező franciaellenes hangulat Angliában

Londonból jelentik: A New Cronicle
követeli Franciaországtól, hogy teljesítse
a versaillesi szerződésben adott leszerel-
ési ígéreteit. Ha Franciaország nem akar
leszerelni — írja a lap — semmi sem

akadályozza, hogy Németország felfegy-
verkezzen s Angliát sem kötelezi tovább
a locarnoi egyezmény, sem más megál-
lapodás arra, hogy védelmezze a francia
politikát és a francia pénzt.

Fegyverbe lépett Ausztria

Behívták a Heimwehrt. A szocialisták általános sztrájkra készülnek.

Bécsből jelentik: Kedden délután
minisztertanács volt, amelyen elhatározták,
hogy a véderő törvény novellájának
legsürgősebb rendelkezéseit, a háborús
felhatalmazási törvény alapján szükség-
rendeletileg érvénybe léptetik.

Ennek legfontosabb intézkedése,
hogy a szabadságolt katonák behívását
és a kiszolgált katonák visszatartását a
kormányelnök bármikor elrendelheti.
Az intézkedés célja, hogy a kormány a
rendzavarás ellen határozottan fellépjen.

Szerdán délből Innsbruckból jelentik: A
politikai helyzet az elmúlt éjszaka rendkívül
veszedelemesen kiéleződött. A szocialisták álta-
lános sztrájkra készülnek s a köztársasági véd-
erőt készenléthe helyezték. A kormány véde-
kezésül a Heimwehr-alkulatokat hívta be
szolgálatra. A szoc. dem házak udvarai telve
vannak felfegyverzett, egyenruhás emberekkel.
A rendőrség, katonaság állandó készenléthe,
csendőrrőjratok cirkálnak az egész országban.

A tartományi székház tetjén rést vágtak a
gépfegyverek számára.

földregés, a kitört kolerajárvány, az ezek
nyomán fellépő drágaság, a kiűtött tűzvész,
mind nehéz évek szülői az intézet történetében.
A nevé mindenütt arany betűvel beíró, bő-
kezű Mária Terézia az Orsolyák intézetét is
pártfogásába veszi s gazdag alapítványa segíti
1869-ig az intézet céljait. Számos megértő ala-
pítvány s a saját erejükből lassan épül ki a
zárdá mai alakja, folytonos javítások, építések
s az 1928. évi utolsó nagy renoválás után és
áll ma minden követelménynek megfelelően, az
új idők leánynevelésének szolgálatában. Kez-
detben csak általános tudást kölcsönzött az
akkori kor követelményeit elégtive ki s 1773-
ban csak 3, majd 4, 1821-ben 6 osztályos inté-
zet, míg 1872-ben 6 osztályos elemi és 2 fel-
sőbb népiskolai osztályt foglalt magában. 1907-
ben lépnek be először a legapróbbak a felállí-
tott ovodába s 1908-ban 4 elemi 4 polgári s a
továbbképző tanfolyammal az intézet mai
alakját nyeri. Ezen hosszantartó fejlődésben és
sok küzdelemmel teljes kulturmunkában, há-
lás szívvel említi meg az intézet Haynald La-
jos, Fogarassy Mihály egyházfők és Erdély
jelenlegi nagy püspöke: gróf Majláth Gusztáv
Károly atyai szeretetének pártoló bűközségét.

Elgondolkozó lélekkel jegyzi meg az inté-
zet régi krónikása a zárdáinkban általános je-
lenséget: „Honleányaink nem igen érezték
hivatást”. Így az utánpótlásról nem Erdély,
hanem nagybörészt külföldi, német Orsolya-
zárdák gondoskodtak, elsőrendű erővel frus-
sitve fel a rend működési képességeit. Nem
egy fiatal lélek költözött ide át örökre a messzi

idegenbe, az erdélyi Kárpátok alatti boldog pa-
radicsomba s lett itt, megtanulva tanítványai
nyelvét, egész nemzedékek boldogságot hirdető
édes anyja, nemzeti és felekezeti különbség
nélkül. Nincs vidéke és nagyobb helye Erdély-
nek s a körültekintő részeknek, ahol ne köszön-
tene boldogan egy-két orsolyista, akinek szíve
ne dobanna meg a 200 éves intézet jubiláló
évében. Velük együtt ünnepel a pozsonyi régi
ház, ahonnan kiindultak, a nagyszombati,
kassai, győri, soproni, hevesi, s a romániai
területen még található testvérzárdá Nagyvá-
radon.

A tavasszal nagyobb csoport Orsolya-
növendékekkel jártam az Ókirályság egyik-másik
nagyobb gócpontjában. Annnyira meghatótt ott,
idegen emberek között az a nagy szeretet,
amellyel régi, most nagy állásban levő növ-
endékek magukhoz ölelték könnyes szemmel,
nemzeti különbség nélkül az ott járkáló kis
Orsolya-testvéreket. A régi intézetet csókolják
bennük, a felejtethetetlen édes anyát, aki boldog
életre nevelte őket. Ezzel a Gondviselés iránti
hálás szeretettel boldogan hívja, szólítja most
fel a jubileumi ünnepségekre való jelentke-
zésre messze szétszórta régi leányait az öreg
intézet május 28-ára. Mert új erőt érez magá-
ban, évszázados tradíciók áldását munkájában
és él a remény szívében, hogy tömört sorok-
ban hozzáözönlő növendékeinek életében viheti
történetének harmadik évszázadába is Krisztus
győzelmi zászlaját.

Nagy Jenő (Gyulafehérvár).

EGYHÁZI ÉLET

AZ EGYHÁZTANÁCS BEIKTATÁSA SZÉKELYUDVARHELYEN. Az ujonnan megválasztott egyháztanács ünnepélyes beiktatása, minthogy a választást *Majláth* püspök is jóváhagyta, vasárnap történt meg. Az egyháztanácsok a 10 órai szentmisén vettek részt, amelyet *Pál István* prelátus-plébános végzett. A szentáldozás és a mise befejezése után *Pál István* plébános a szószékről fejtegette az egyháztanácsok kötelességét, amely után az egyháztanácsok letették az esküt. Mise után nyomban az egyháztanács megtartotta alakuló gyűlését *Pál István* prelátus-plébános elnöklété mellett, amelyen az egyes bizottságokat választották meg. *Biró Lajos* gondnok rövid székfoglaló beszédében a szeretetre, a kölcsönös egyetértésre kérte az egyháztanács tagjait, hogy az egyház nagy ügyeiben eredményes munkát végezzenek az új ciklusban. — A szombathelyi filiában is ugyanakkor volt az egyháztanácsok beiktatása, amit *Balázs* András segédlelkész végzett.

HUSVÉTI LEKIGYAKORLATOK ARADON. *Arad* Sajat tud. A Minorita-templomban az idén is, mint minden évben, nagybőjt ideje alatt lelkigyakorlatokat tartanak a hívek részére. Az idén *Scheffler* János dr. nagyváradi teológiai tanár, az ismertnevű hitazonok tart lelkigyakorlatokat és azokat április 8-án kezdi meg. A lelkigyakorlatok öt napon keresztül tartanak és azoktól a lelkiélet fellendülését várja *Arad* katolikus társadalmának vezetősége.

A MAROSJÁRÁSHOZ TARTOZÓ MAGYAR-PÉTERLAKI FILIÁLIS EGYHÁZBAN vasárnap volt az első szentmise. A kép hasonlított az első keresztények szentmiséjéhez. Egyik jámbor hívő házában kért egyelőre szállást az Ur Jézus. A szobában a fehér kis oltár szépen feldisztva, a hívek száza szorongának felekezeti különbség nélkül, várják az Ur Jézusnak első érkezését. Megszólal a csengő s térdreborul a tömeg és a néma csendben a pap hívó szavára leszáll az Ur Jézus a primícia oltárára. A tömeg felsóhajt és könnyes szemmel szemléli és meleg szívvel imádja 1930. év alatt legelőször a saját falujában az Oltáriszentségben jelenlevő Krisztust. Még aznap egy 98 éves néni *Kercsák* Julianna 2 darab földet ajándékozott az egyháznak, alapkövül az Ur Jézus házaeskájának. Nemesak Keleten, hanem a Marosvölgyében is szükséges a misszió.

SENT MISSZIÓ SZANISZLÓN. Március 2-től márc. 10-ig misszió volt Szaniszlón, amelyet *Gálffy* Sándor és *Arpay* Dezső missziós atyák tartottak. 1500 gyónást hallgattak meg, több, mint 4000 áldozás volt a kegyelmi nagy napok alatt. 155 férfi jelentkezett az „Eucharistikus Liga” tagjai közé, amely tagság azzal a kötelezettség-vállalással jár, hogy a tagok havonta elvégzik szent gyónásukat és közösen áldoznak. Nyolcvan gyermeket avattak Szívárdistákká a lelkes missziós atyák. A szentbeszéd idején a betegek kivételével minden felnőtt hívő ott volt a templomban. A misszió végén az egyháztanács meghatott lélekkel kereset alkalmat, hogy a missziós-atyák felbecsülhetetlen lelki ajándékát megköszönje. *Czumbel* János, a hitközség világi elnöke, az egész hitközség nevében ünnepélyes ígéretet tett, hogy a misszió hatása alatt a hitközség az ősrégi keresztények életmódját akarja követni az Isten és a felebarát iránt való szeretet gyakorlására, a hit hősi megvallása, a szent-ségekre való gyakori járulás és a kegyelmi élet szempontjából. A hitközség plébánosa joggal remélheti, hogy jó hívei még jobbak lesznek, a kísértésekben erősen megállnak, a hitet megtartják és mindenképpen tökéletesedni fognak. A misszió végén a betegekhez, öregekhez is ellátogatott *Gálffy* Sándor Missziós atya, *Arpay* Dezső pedig a reszei fiókegyházba ment és három napon át azoknak

tartott lelkigyakorlatot. A Szívárdisták vasárnap kedves ünnepséggel lepték meg a még ott időzőtt *Gálffy* Sándor missziós atyát. A Legényegylet szék-házának állandó színpadján szeretettel köszöntötték öt közeledő névünnepe alkalmából.

A ZERNESI EGYHÁZKÖZSÉG egyháztanácsát március 12-én iktatta be ünnepélyes keretek között dr. *Péter* Antal brassói apát, főesperes. Evangélium után emelkedett hangú beszédében mutatott rá arra, hogy a zernesti kis egyházközség, amely rövid idő alatt templomot és iskolát épített, az áldozatkészség terén joggal tekinthető mintegyházközségnek. Hangsúlyozta az egyháztanács önzetlen munkásságának fontosságát, majd bevette az esküt. Felemelő volt, hogy az egyháztanács tag-

jai testületileg szentáldozáshoz járultak. Az ünnepi szentmise alatt a zernesti Katolikus Dalárda és *Kovács* Ignác magánéneke gyönyörködtette a híveket. A Dalárda vezetője *Kovács* Ignác kántor-tanító, aki szép és eredményes működéséért januárban magas főpásztori dícséretben részesült. Az egyháztanács összetétele a következő: Plébános: *Dombay* Lajos, szentszéki tanácsos, főgondnok: *Huber* Ferenc, a „Pro Ecclesia et Pontifice” pápai érdemkereszt tulajdonosa, gondnok: *Gregorsch* Viktor, papírgyári cégjegyző, pénztárnok: *Thomandl* Gyula cellulozagyári tisztviselő, tanácsosok: *Erdélyi* Dezső, *Hahn* Károly gyári tisztviselő, *Niklos* Ferenc állatorvos, *Csiky* András, *Gál* Béla, *Szász* András, *Gere* Lajos gyári alkalmazottak, *Kiss* János, *Sándor* Jakab iparosok. Itt említjük meg, hogy a zernesti Katolikus Dalárda és Nőegylet rendezte meg az idei évad egyetlen jótékonycélú bálját, amelyen Zernest román és szász értelmisége is megjelent.

TÁRSADALMI ÉLET

A SZÉKELYUDVARHELYI OLTÁREGYLET rövid egymásutánban megrendezte a harmadik és negyedik vallásos délutánját is. A harmadik délután gondos rendezői *Jancsó* Béláné és *Józsa* Jánosné voltak s a műsor legtöbb számát az Irgalmas Nővérek kedves növendékei töltötték ki. Az ünnepi szónok *Balázs* András segédlelkész volt. A negyedik délutánon a zárda ügyes növendékein kívül *Khall* Pirokska, *Bede* Irén, *Hannig* Baby, *Mordán* Mariska, *Máthé* Sándor szerepeltek zene, ének és szavalati számokkal, nagy siker mellett. Az ünnepi szónok *Beke* Kázmér ferences atya volt, frappáns beszédével. A műsoros délután *Jakab* Gyuláné és *Máthé* Lázárné rendezték nagy gondal.

GYERGYÓUFALUBAN A KATOLIKUS NÉPSZÖVETSÉG ifjúsági szakosztálya szépen sikerült műkedvelői előadást rendezett. Előadták a Gyűrűs zsidó c. népszínművet. *Lázár* Imre, *Márton* Juliska, *Sólyom* Imre, *Molnár* Mancsi, *Deák* Dénes, *Simon* Juliska, *Páll* Ignác, *Bányász* Viktória, *Lázár* Anna, *Páll* Antal, *Elekes* Tekla, *Szöcs* István, *Laczkó* Antal, *Ferenczy* Viktória, *Hunyadi* Róza, *Gál* Péter, *Sólyom* István, *Kovács* Antal, *Simon* Anna, *Albert* Péter, *Dénes* Ferenc, *Kós* Péter szereplők megérdemlik, hogy a legnagyobb elismerés hangján emlékezzünk meg róluk. A rendezés fáradságos és nehéz munkáját *Duka* János tanító, a Legényegylet világi elnöke, *Páll* Viktória tanítónő és *Szántó* Ádám kántortanító végezték. Az előadás előtt *Rácz* Vince plébános mondott prólogot az ifjúság kártartó munkájának a fontosságáról és a jövő kialakításában való szerepéről. Az előadás keretében búcsúztatta el *Duka* János tanító *Pellion* Ervin segédlelkész, a Legényegylet megalakítóját, akit Sepsiszentgyörgyre helyeztek át. Áldásos működését több kultúrintézmény dícséri.

A LUGOSI KATOLIKUS MUNKÁSSZERVEZET A HATÓSÁGOK VEZETŐINÉL. *Temesvár*. Sajat tud. A most megalakult lugosi Katolikus Munkásszervezet küldöttségileg járt a hatóságok vezetőinél. A küldöttség megjelent *Oraru* Titu dr. prefektusnál, aki a legnagyobb szívéllyességgel fogadta azt és sok sikert kívánt a működéshez. Hangsúlyozta ennek a munkásszervezetnek rendkívüli fontosságát a társadalom megújítása szempontjából. A katolikus munkások megjelentek *Biraescu* Sándor dr. polgármesternél is, aki a város legmesszebbmenő támogatását ígérte azzal, hogy felfogása szerint a munkásság ugyanolyan lakossága a városnak, mint a többiek. A küldöttség a rendőrkvesztornál is bemutatkozott.

A CSIKSZEREDAI DAL- ÉS ZENELEGYLET HANGVERSENYÉN zsufozásig megtöltötte a közönség a főgimnázium tornatermét. Akkor tartotta a 43 éves multa tekintő Csiszseredai Dal- és Zeneegylet nagyszabású hangversenyét, amely műsorával és komoly felkészültségével messze kiemelkedett a szokásos dal- és zenehangversenyekről. A műsoron Beethoven 2-ik szimfóniája, Mozart zongora hangversenye, énekszámok zenekari kísérettel szerepeltek. *Sarkadi* Elek zenetanár vezényelt. Beethoven egyórás nehéz szimfóniáját partitúra nélkül olyan fegyelmezetten és lélekkel vezényelte, hogy a műfirtó közönség valósággal felüdült a nagyszerű zenei élmény hatása alatt. Szünni a komoly tapssal jutalmazta a zenekarnak és *Sarka-*

dinak a zenekultúra terén kifejtett nagyszerű munkáját. Utána *Lányi*: Ez a világ... és *Sarkadi*: Szüreti dal-át adta elő a dalárda férfikara zenekari kísérettel. A darabokat meg kellett ismétlni. *Sarkadi*, mint dalárda-vezető karmester is kitűnően bizonyult. Szünet után Mozart zongora hangversenyét adta elő *Imets* Ákosné, zenekari kísérettel. Az izig-vérig igazi művészasszony nagyszerű technikával előadott játéka frenetikus sikert aratott. Utána *Sarkadi*: Szüreti dalát kellett megismétlni közkövénatra. Megállapíthatjuk, hogy Csiszseredán a dal- és zenekultúra terén is, hála a zene- és dalszerető publikumnak, a dalárda és zenekar agilis tagjainak és *Sarkadi* tanár rátermettségének, igen tevékeny és művészi munka folyik.

A KOLOZSVÁRI KOLPING LEGÉNYEGYLET vasárnap este tartotta meg *Mécs* László, *Sik* Sándor és *Pakocs* Károly papköltők tiszteletére rendezett szavalóestjét. Az előadásnak, amely irodalmi és művészi szempontból bármelyik ilyen stílusú kolozsvári esttellyel nyugodtan kiállhatta volna a versenyt, nagyszámú közönsége volt. Szerettük volna azonban ott látni a közönség soraiban Kolozsvár irodalom-pártoló tanárait és más intellektueljeit, bár a katolikusokat, mert a szorgalmas kezű, becsületes munkás és iparos fiúk egylete megérdemelné ezt, legalább egyszer egy esztendőben. A Legényegylet szalonzenekarának nyitánya után *Fejér* Irénke szavalt *Pakocs* Károly verséből finom átérzéssel és nagy hatással. *Márton* Áron egyetemi hitazonok frappáns, ügyes beszédében méltatta *Pakocs* Károly költői egyéniségét. Meleg, lelkes szavai közvetlen utat találtak a közönség lelkéhez. *Szabó* János sikerült szavatai nagyban emelték a beszéd sikerét. *Székely* Vilmos plébános, zenetanár saját szerzeményeit adta elő és frenetikus sikert aratott. Többszöri megújítás után produkált füttyszólója rendkívül szép volt és hatásos. Kár, hogy szerénysége annyira elrejtje ezt a komoly zenei tehetséget, aki valóban megérdemelné, hogy széles körökben tudomást szerezzenek róla. *Bálint* József szavata izléses, finom részleteivel és kellemes összehatással lelkes tapsokat aratott. *V. Hegyi* Lili művésznő Kodály dalainak előadásával tiszta művészetet nyújtott: a közönség szünni nem akaró tapssal és újrázással valósággal tüntetett mellette. *Csergő* Benedek hittanár *Sik* Sándor költészetéről tartott rendkívül tartalmas előadást, amely után *Gergely* István adott elő *Sik* Sándor verseiből. Erőteljes művészi szavata őszinte sikert aratott. Majd ismét *V. Hegyi* Lili énekelt, ezuttal *Lavotta* dalainak előadásával bilicselte le a közönséget. Mindkét énekszámát *Zsuzsanna* Rezső karnagy kísérette zongorán tökéletes művésziessé. *Dombi* Erzsébet *Mécs* László verseiből adott elő lírai melegséggel és hangulatos rutinnal, amely után *P. Jánosy* Béla mondatos mélyszántó beszédet *Mécs* László szociális költészetének korszakalkotó jelentőségéről. Majd *Csiszser* Gellért és *Bálint* József művészi interpretálásában csendült fel *Mécs* László legszebb versei. A három katolikus papköltő interpretálását és népszerűsítését célul tűző, tartalmas szavalást, amely sokáig fog élni a hallgatóság emlékezetében, a Katolikus Legényegylet szalonzenekarának ismételt szép szereplésével ért véget.

A szociális nyomor és az apostoli lelkiület megrázó hét könyve:

LHANDE:

Krisztus Párizs vadonában 135.- L

ELEKES:

Krisztust!... Kenyeret!... 145.- L

ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTALYA

A postdami templom megnyitása a német egység szimbóluma lesz

Hitler a templomban mondja el a kormány programját s célkitűzéseit. Faulhaber bíboros-érsek Rómába utazott, hogy információt adjon a megváltozott német helyzetről

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi kancellár kedden délután repülőgépen visszautazott Münchenből a birodalmi fővárosba és résztvett azon a minisztertanácson, amelyen a birodalmi gyűlésnek március 21-ére kitűzött megnyitó ünnepségének programját állapították meg.

Eszerint: 21-én délelőtt fél 11 órakor a postdami Nikolas templomban és plébániatemplomban Istentisztelet lesz, amelynek végeztével harangok zúgása közben együttesen vonulnak át a helyőrségi templomba, ahol az ünnepélyes megnyitó lesz.

Pontosan 12 órakor érkezik ide Hindenburg birodalmi elnök, aki az oltár mellett foglal helyet. Az elnök két oldalán ülnek a kormány tagjai, szemben velük az egyes országok miniszterei. A képviselői padosorokban a nemzeti szocialisták lesznek az egyik oldalon, a többi pártok a másik oldalon. A diplomáciai testület és a sajtó a karzatot foglal helyet. Miután a karzat szűk, a megnyitó ünnepségre csak a külföldi sajtó és a hivatalos hírszolgálati irodák reprezentánsai kapnak belépőjegyét.

A bevezető karének után Hindenburg mondja el beszédét, majd Hitler ismerteti hosszabb nyilatkozatban a kormány programját és célkitűzéseit. Utána újabb karének, majd Hindenburg kíséretével együtt a templom kriptájába megy és megkoszorúzza Nagy Frigyes sírját.

A birodalmi gyűlés programja

A birodalmi gyűlés elsőnek a nemzeti szocialisták legsarkalatosabb követelésének tárgyalását kezdi meg. Ez pedig a nagy áruházak, fiókaruházak és egységáron árusító üzletek külön megadóztatásának törvénytervezete. Ezt azért látják szükségesnek, mert — véleményük szerint — az említett áruházak megölik az egyéni kereskedelmet.

A porosz pénzügyminiszter már el is készült ezzel a tervvel. Az így befolyt

Magyarok! Olvassátok és terjesztétek a legösszefogóbb magyar napilapot az **Erdélyi Lapok**-ot

Bécsből terjesztett álhír volt a berlini olasz követ feleségének inzultálása

— A magyar lapok szerint Prágában készítik a bécsi álhíreket —

Nem egyszer tapasztaltuk, hogy Bécsből indított híradások a németországi eseményekkel szemben tendenciózus valótlanosságokat tartalmaznak. Eppen ezért tegnapi számunkban, amikor a berlini olasz nagykövet feleségének, a magyar Paulay Erzsinek inzultálásáról szóló hírt közöltük, csillag alatt megjegyeztük, hogy mivel a hír Bécsből jön, csak fenntartással közöljük, megerősítésre szorul. Hogy ezek a bécsi hírek mennyire nem fedik az utóbbi időben a valóságot és csak kellemetlen hangulat keltésére indítottak el, legjobban ez az eset is jellemzi, amelyet a berlini olasz nagykövetség sajtófőnöke sietett megcáfolni, aki a következőket mondotta:

— A híradásból egyetlen szó sem igaz. Már tegnap figyelmeztettek engem arra, hogy cseh lapokban és egyes osztrák lapokban, amelyek a cseh politika szolgálatában állnak, megjelentek ilyen híradások. Ezzel szemben

adóbevételt a kis üzletek adóterheinek enyhítésére fordítják.

Epp tábornok, bajor birodalmi biztos kedden fogadta a bajor Mezőgazdasági Kamarák megbízottait, akikkel hosszabb tanácskozást folytatott. A megbeszélések teljes megegyezéssel biztatnak.

Jelentés a Vatikánról a német helyzetről

A Münchener Zeitung szerint Faulhaber bajorországi bíboros-érsek, aki a konzisztóriumra Rómába utazott, vatikáni körökkel fontos megbeszéléseket folytatott a megváltozott német helyzetről.

Megtörtént az első diplomáciai összecsapás Franciaország és Németország között

A német külügyminiszter visszautasította a francia nagykövet beleszólását a Rajna-vidék rendjének fegyveres biztosításába.

Berlinből jelentik: Francois Ponsée berlini francia nagykövet kedden megjelent Neurath külügyminiszternél és a francia kormány nevében felemelte szavát amiatt, hogy Kehlben a versaillesi szerződés 43-ik szakaszát megsértve, a német kormány segédrendőrséget vett igénybe. A szerződés említett szakasza ugyanis kimondja, hogy tilos a Rajna balpartján, valamint a jobbparton egy a folyó keleti részétől nyugatra 50 kilométernyi távol-

ról és a centrum további magatartásáról. Mint Berlinből jelentik, a birodalmi kormány a Berlinben megjelenő „Die Weltbühne” című folyóiratot félévre betiltotta.

Guzsba kötötték a kommunista képviselőket

Berlinből jelentik: Szerdán délután hozzák nyilvánosságra a politikai pártvezetőség közlését a kommunista képviselők sorsáról.

Beavatott körök információja szerint a kommunista képviselők mandátumait nem semmisítik meg, de megakadályozzák őket jogaik gyakorlásában.

A kommunista képviselők sem a birodalmi gyűléstől, sem pedig az egyes országok parlamentjétől nem kapnak fizetést és nem állítják ki számukra sem képviselői igazoló jegyeiket, sem pedig vasúti igazolványaikat.

A birodalmi vasútak igazgatósága elrendelte, hogy kommunista iratokat a jövőben a német vasútak nem szállíthatnak.

ságra meghúzott vonalon belül fegyveres erők fenntartása, vagy koncentrálása, akár állandó, akár ideiglenes jelleggel. Ugyiszintén tilosak mindennemű katonai műveletek.

Neurath báró visszautasította a francia követ tiltakozását, mint indokolatlant azzal, hogy a karhatalom csak tízedrészben van fel-fegyverezve, egyébként pedig tisztán belügyről, a rend és nyugalom biztosításáról van szó.

Az amerikai nép hordja vissza pénzét a bankokba

A betétek meghaladják a kivett összegeket Megindult a rendes tőzsdéi forgalom

Newyorkból jelentik: Kedden megnyitották a bankokat mindazokban a városokban, ahol clearing-hivatalok működnek. A banknyitás a legnagyobb nyugalomban történt, semmi izgalom, rendezettség nem volt észlelhető. A megnyitott bankokat sehol sem rohanták meg, sőt a betétek mindenütt meghaladták a kivett összegeket. A zug arany is egyre nagyobb

mértékben vándorol vissza a bankokba. A rendőrség mindenütt éberrel figyel, nehogy az utcán kifosszák az aranyat hozókat. A kikötők is szigorú rendőri felügyelet alatt állanak, hogy az arany az országból való kicsempészését megakadályozzák.

Tréfás jelenet játszódott le kedden az egyik bankban, ahová egy fényképező jött gépével. Figyelmeztették, hogy nem szabad fényképezni, amire kiderült, hogy a fényképező gépben hozta aranyát a bankba, hogy megszabaduljon az esetleges kíváncsiságtól, vagy fosztogatóktól.

A tőzsdén is megindult kedden a rendes forgalom. A kormány sürgősen elkészíti az új banktörvényt, hogy megelőzze a bankválság esetleges káros következményeit. Szerdán a newyorki tőzsdét is megnyitják.

Hollywoodból jelentik: Kedden a hollywoodi filmstúdiók ismét megnyitottak, miután a filmszínészek beleegyeztek a gátszi-redukcióba. A Paramount Cie, amelybe az összes Paramount filmvállalatok tömörülnek, csődöt kért maga ellen.

Súlyosan elítélt horvát politikusok

Belgrádból jelentik: Az államvédelmi bíróság közrend ellen izgató röpiratok előállításáért és terjesztéséért Pernar Iván Radics-párti politikust egyévi, Kempei Györgyöt másfélévi, Kosutics Viktort tíz havi Posarić Pétert nyolc havi szigorított börtönmunkára fogházra ítélte, a többi vádlottat felmentette.

SPORT

Romániai cserkészek a gödöllői jamboreén

A nemzetközi táborozásra különösen Erdélyből jelentkeztek sokan, de csak kétszázat visznek ki és kevésnek fog hely jutni a magyarok közül

Bukarest... Magyarországon javában folynak már az előkészületek a gödöllői nemzetközi cserkésztáborozásra. A világ minden részébe szétküldte már a rendezőség a meghívókat és tájékoztatókat s bizonyos, hogy részt fog venni a nagyarányú jamboreen minden ország és nemzet, amelynek cserkésze csak valamennyire is kifejldött.

Természetes dolog, hogy Románia is kapott meghívást és az iránt sincs kétség, hogy a román cserkészet visszaadja Magyarországnak a nagyszabeni táborozáson tett látogatást.

Megkérdeztük erre vonatkozólag Samboteanu ezredesét, aki nagyon előzékenyen állt rendelkezésünkre és a következőket mondotta a gödöllői táborozás, illetve a magyarországi látogatás előkészületeiről.

— Még csak egészen nagy vonásokban készítettük el az átrándulás tervét, hiszen még jó néhány hónap választ el bennünket a gödöllői táborozástól. A központi nagylégió-parancsnokság felszólította már jelentkezésre az ország összes egységeit s annyit mondhatok, hogy igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Messze túlhaladta a jelentkezők száma azt a létszámot, amelyet a körülmények figyelembevételével engedélyezhetünk. Különösen sokan jelentkeztek Erdélyből s én nagyon megértem az ottaniak fokozott érdeklődését... Mi persze legjobban szeretnénk, ha minél több cserkész-íjút vihetnénk el, hiszen semmi sem alkalmasabb a cserkészerények — az ideális ifjuság erényeinek — fejlesztésére, mint egy ilyen nemzetközi táborozás. De korlátozottak az anyagi eszközeink s emellett a csapat nagybodásával hatványozódó vezetési, szervezési gondok és nehézségek is arra készítetnek, hogy limitáljuk a táborozásra felvehető számát.

Ezt a számot kétszázatban állapítottuk meg. Bizonyos, hogy többet is szívesen látna a 30.000 résztvevőre méretezendő gödöllői tábor. De a kétszázon felülieket mégis minden körülmények között vissza kell utasítanunk. Arra fogunk törekedni, hogy az ország minden részéből, minden egységből arányos számban jussanak be a kiválasztottak közé a cserkész-íjjak. A kisebbségek abban az arányszámban

vétetnek majd fel, amelyben cserkész szervezetünkben részt vesznek.

A jelentkezési feltételek: Szükséges, hogy az illető valamely egységnek rendes tagja legyen és részt vett legyen valamelyik nemzeti táborozáson, vagy legalább is egy olyan kisebb táborozáson, amelyet az illető egység rendezett. Minden cserkész csak vadonat új, tökéletesen egyforma egyenruhában hagyhatja majd el az országot, mert külsőségekben is csak mintacsapattal reprezentálhatjuk Romániát egy ilyen nagyarányú nemzetközi jamboreen, amelyen a gödöllői lesz.

— Az egyes résztvevők költségei már nagyjában szintén meg vannak állapítva. Ezek a ruhán és felszerelésen kívül négyezer leire rugnak. A táborozás tizenöt napjára hatvan pengőbe, vagyis körülbelül 1800 leibe kerül a nyers élelmiszer, amit minden csoport külön konyháján készít el.

E díjban bennfoglaltatnak a Magyarországon rendezendő két kirándulás költségei, amely kirándulások természetesen választhatók, akár Budapestre, akár Balatonra, akár Szegedre, Debrecenre, vagy más földrajzi és történelmi nevezetességű helyekre. Ehhez járul még az utiköltség Bukaresttől számítva oda és vissza: 1214 lei személyenként, amely összeg természetesen kisebbedik azoknál, akik közelebb laknak a határhoz. Apró kiadások, zsebpénz stb. mint mondtam, 4000 leire egészítik ki az egész utiköltséget, de még ezen az összegben túl is kell esetleges rendkívüli kiadásokra számítani.

— Hogy ki fogja mindezt fedezni, az e pillanatban még nyílt kérdés. Előreláthatólag e költség igen jelentős része az egyes résztvevőket, illetve az egységeket fogja terhelni. Attól tartok, hogy a mai szűkös költségvetési viszonyok mellett állami támogatásra csak kis mértékben számíthatunk. Ha a közoktatásügyi minisztérium mellett — amelynek felügyelete alá tartozunk — végig pumpoljuk az összes minisztériumokat is, akkor is alig hiszem, hogy összehozzuk a résztvevő 200 romániai cserkész költségeinek 20—30%-át. A központi cserkészparancsnokság sem igen járulhat hozzá, mert a mi anyagi erőnket nagyon ki fogják meríteni a most rendezendő parancsnoki

Magyarok! Olvassátok és terjesszét a legészintébb magyar napilapot az **Erdélyi Lapok**at

tanfolyamok és más szervezési költségek. De mindenestre szükséges lesz, hogy már az egyöntetűség kedvéért is bizonyos felszerelési tárgyakkal, mint például sátrakkal, a központ lássa el a külföldi táborozásra induló csapatot. A várható állami támogatást pedig egyéni segélyként fogjuk kiosztani kiváló cserkészeknek, hogy ne csak a gazdagok, hanem az arra valóban érdemesek is résztvehessenek a nagy jamboreen.

— Ami pedig az elutazásra való gyülekezést és az indulást illeti, erre vonatkozólag még nem dolgoztunk ki részletes tervezetet. Igen valószínű, hogy valahol a határ közelében rövid előzetes táborozáson gyűjtjük össze a kijelölt résztvevőket, ami egyúttal próbátáborozás is lenne.

— Általában — fejezte be nyilatkozatát Samboteanu ezredes — nagy várakozással nézünk a magyarországi út elé. Bennünket nem befolyásolnak politikai megfontolások, vagy előítéletek és biztosra vesszük, hogy a vendéglátó ország, amelyet rendkívül vendégszeretőnek ismerünk, ugyanígy politikai előítéletektől mentesen, az egész világot átfogó cserkésztestvériség érzésével vár bennünket. Az a vágy vezérel minket, hogy minél szorosabb összeköttetésbe lépjünk a szomszédországgal és minél jobban megismerjük azt, ápolva egyúttal az országoként nemzeti jellegű cserkésztest nagy nemzetközi kapcsolatait.

— A cserkész különben sem foglalkozik politikával; ezt kizárja már a cserkészet intézményeinek ifjuságot nevelő, testet edző és lelket nemesítő célzata. És kizárja a nagy cserkész-testvériség gondolata, amely egyik legerősebb alapköve ennek az intézménynek. Mi tehát derűs homlokkal, nyílt szívvel és bizalommal indulunk Gödöllőre, testvéri készorításra vendéglátó gazdáinknak és a világ minden művelt népének cserkészeivel.

Eddig tart a romániai cserkész nagylégióparancsnokának nyilatkozata. Még arról kérdeztük meg, hogy ki fogja a kétszáz főből álló cserkész-csapatot a gödöllői jamboreera vezetni. De erre vonatkozólag még nincsenek végleges intézkedések.

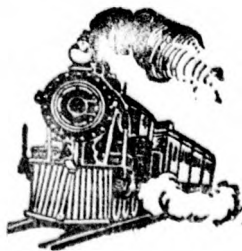
A cserkész-főparancsnok szavai kétségtelenül bizonyos lehangoltságot fognak előidézni az erdélyi cserkészek körében, akik nagy lelkedéssel készültek az útra, de ezek után nagyon kis százaléknál eshetőségük marad arra, hogy bejussanak a szerencsés kétszázak kiválogatott csapatába.

(Sportrovatunk folytatása a 10-ik oldalon.)

Akar hallatlanul olcsón 9 feledhetetlen napot

biztosítani önmagának? Akkor **Erdélyi Lapok** olaszországi és római feltétlenül csatlakozzék az **csodavonatához.**

Külön gyorsvonatunk indul

a legszebb hónapban
1-33 május 2-án
reggel 8 órakor
Nagyváradról

Ne mulassza el ezt minél előbb megtenni, mert **soha többet nem lesz alkalma arra, hogy mindössze 4800 leierért**

meglátogassa Olaszország legszebb városait: **Rómát, Firenzét, Velencét** és azoknak nevezetességeit.

A fentemlített 4800 lei személyenkénti díjban Nagyváradtól Nagyváradig minden költség bennfoglaltatik, u. m. gyorsvonat költsége oda-vissza, az összes vízumok, étkezés (3-szor vasuton is), a szállodai költségek, valamint belépődíjak a múzeumokba és egyéb belépődíjas látnivalókhoz, csomagszállítások és autóbusz díjak a szállodákba. Rómában távolabbi látnivalókhoz az autókocok költsége is.

Egyéni útleveél szükséges,
mely hozzánk legkésőbb **április 15-ig beküldendő.**
Jelentkezési határidő 1933 április 1.

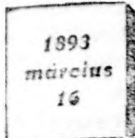
Minden bővebb felvilágosítást megad kiadóhivatalunk.

HIREK

Központi szerkesztőség:
Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 902.

A telefonhírdő halála

Buuuuu... zúgott reggel nyolc óra-kor a telefonhírdő és a Pesti polgár a napilapokat megelőző híreket halgatható reggeli kávéja mellé. A Telefonhírdő havi három koronáért házhozszállította a bőséges árfolyamait, a löversenyeredményeket, a legújabb rablógilkosságokat és társadalmi eseményeket. A Telefonhírdő frissebb volt, mint az újság és sok napilap szerkesztőségében vették hasznát a kilencvenes évek végén és a kilencszázas évek elején a Telefonhírdőnek, mely csaknem minden pesti lakásba be volt vezetve. De kevesen emlékeztek meg arról, aki ezt a jótéteményt az emberiségnek adományozta: Puskás Tivadarról, erről az erdélyi származású zseniális feltalálóról, aki legjelentékenyebb találmányának sikerét már nem érthette meg. Puskás Tivadar itt született Erdélyben, az apja, Puskás Ferenc igen jómódú vállalkozó volt, aki fiát bőkezűen nevelte. Amde a hatvanas években tönkrement, majd halála után maradék vagyonja is elveszett és a fia, az akkor alig huszhet éves Tivadar Angliába ment szerencsét próbálni. Tehetségével, tudásával bejutott a Bother Woarting céghez, amelynek képviseletében résztvett az észak-magyarországi vasúti kiépítésében is. Ezek befejezése után 1875-ben Amerikába ment és csakhamar Edison dolgozó társa lett. Ő leplezte le a hírhedt Keley-féle energia-szedelést, amely akkor a világ legnagyobb technikai csodája volt, majd Coloradóban ezüstbányát vett, hogy találmányait finanszírozhassa. Legutolsó, legjelentékenyebb találmánya a Telefonhírdő volt, amelyet először az egész világon Magyarországon vezettek be, olyan sikerrel, hogy később az egész kontinensen elterjedt, sőt Amerikában is bevezették. Ennek a rádió megelőző találmányának sikerét azonban már nem érthette meg, mert negyven évvel ezelőtt, 1893 március hó 16-án meghalt, alig ötven éves korában.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai intézet jelentése szerint száraz, enyhe idő, éjjel egyes helyeken még fagy várható.

Meghosszabbították a magyar hitelrögzítő egyezményt. Londonból jelentik: Az angol, amerikai és svájci bankok megbízottai egyezményt létesítettek Magyarország külföldi hitelezőinek bizottságával, amelynek értelmében a magyar hitelrögzítő egyezményt 1934 február elsejéig meghosszabbították. Az egyezmény az előző megállapodásokkal mindenben azonos feltételű, csupán annyi változtatás történt rajta, hogy a hitelezők 50%-os tőketerlesztést is követelhetnek. Ezeket az összegeket azonban nem kell fontsterlingben fizetni, hanem azok magyarországi beruházásokra fordíthatók.

Az Orient express új menetrendje. Temesvár. Saját tud. Hirt adunk arról, hogy az Orient-express ezután nem Erdélyen keresztül fog közlekedni, hanem Temesváron át. Az új megállapodás szerint az Orient-express menetrendje a következő: Aradról indul 5.40-kor, reggel Temesváron van 6.57-től 7.04-ig, Bukarestbe érkezik este 6.11-kor. Visszafelé Bukarestből indul 3.10-kor, Temesváron van 2.30-tól 2.45-ig, Aradra érkezik reggel 4 óra-kor. A 22-es gyors (Rapid) Budapestről indul az ottani időszámítás szerint délután 5 órakor. Aradon van éjjel 11.52-kor, Temesváron van 1.10-től 1.17-ig, Bukarestbe érkezik éjjel 12.35-kor. Visszafelé a 21-es gyors Bukarestből indul délután 5.35-kor, Temesváron van éjjel 4.50—5.04-ig, Aradra érkezik 6.28-kor, indul 7.06-kor Budapest felé, hová 11.45-kor érkezik az ottani időszámítás szerint.

Budapesten betiltották a március tizenötödiki felvonulásokat

— Betiltották a Népszavát —

Budapestről jelentik: Az ügyészség a Népszava mai számát elkobozta, március 15-iki vezércikke miatt, amely a jelenlegi társadalmi rendet támadja. A fennálló gyülekezési és felvonulási tilalom értelmében március 15-ike alkalmából semmilyen egyesület, szervezet, vagy egyetemi ifjúság nem tarthat felvonulást az utcákon s a szokásos március 15-iki záróparádák Petőfi szobrához, múzeumokhoz is elmaradnak. A hazafias ünnepségeket csak zárt helyen tartják meg és csak kisebb küldöttség jelenik meg a Petőfi szobor előtt is. Mint Budapestről jelentik, szerdán délelőtt az ottani osztrák követség előtt

mintegy 200 főnyi független frontharcos csoport jelent meg, élén Pelley Lajos-sal, a szövetség elnökével, aki bement a követségre és a követ távollétében Kuncz követségi tanácsosnak memorandumot nyújtott be a revízió ügyében. A frontharcosok ezalatt a himnuszt énekeltek az épület előtt. Miután a fennálló rendelet értelmében az utcai felvonulás és tüntetés tilos, a rendőrség a frontharcosokat széteszlatlata és 28 egyént előállított. Ugyancsak Pelley rövid idő előtt Mussolinihez is memorandumot küldött Fiumének Magyarország részére való visszaadása érdekében.

Rendes bélműködését az Artin dragée biztosítja.

Temesvár tizenkilencmilliót szavazott meg utak javítására. Temesvár. Saját tud. A városi költségvetési bizottság most foglalkozik az idei költségvetés megállapításával. A költségvetés majdnem minden tételét leszállítják. Kivétel az utak javítására előirányzott összeg, tavaly 7 millió volt ez a tétel, amelyet most 19 millió leire emeltek fel, hogy új munkalkalmakat létesítsenek.

Influenza

nátha, torok és mandulagyulladás elkerüli, ha rendszeresen szopogat Anacot-pasztillát

A református lelkészek államsegélyük felemelését kérik. Bukarest. Saját tud. Vásárhelyi János, az erdélyi református egyházkerület püspökhelyettese és Illés Gyula tanügyi előadó Bukarestben tartózkodnak és Laár Ferenc képviselővel az új költségvetés összeállítás alkalmából interviuáltak illetékes helyeken a református lelkészi kar államsegélyének felemelése érdekében. Ez az államsegély ugyanis a református lelkészeknél 1900—600 lei között ingadozik, amivel azok létminimuma sinec biztosítva a kisajátítások következtében nagy veszteségeket szenvedett egyházakban. Vásárhelyi János erre vonatkozólag memorandumot nyújtott be Serbán kisebbségi miniszterhez és Vajda miniszterelnökhöz. Mindketten a kérdés jóindulatú elbírálását ígérték meg.

A G. P. U. tovább garázdálkodik. Az angol-orosz viszony az utóbbi napokban rendkívül kiéleződött. A Metropolitan Wickers Limited alkalmazottainak elfogatása az angol közvéleményt Szovjetország ellen hangolta, annál is inkább, mert a moszkvai angol nagykövetség még mindig nem tudott megfelelő magyarázatot kapni a szovjet külügyi népbiztoságától a letartóztatások ügyében. A helyzetet még jobban kiélezte az a hír, hogy a GPU újabban ismét több angol állampolgárt vetett börtönbe. A Wickers-cég hat angol és 25 orosz állampolgár alkalmazottját hurcolták el.

Felkeltte a bika. Temesvár. Saját tud. Grabác községben Hackbeil József 52 éves gazdálkodó az istállóban foglalatokodott, amikor a bikája eltépte a kötőféket s a gazdának esett. Szarvaival összevissza sebezte Hackbeilt úgy, hogy a szomszédok csak nagy erőfeszítéssel tudták a megvadult állattól megszabadítani. Így is csakhamar belepustult sérüléseibe.

MINDEN előfizetőnknek, aki az Erdélyi Lapok számára egy új, legalább egy negyedévi díjat előre fizető előfizetőt szerez, ajándékkönyvet adunk.

Március 21-én hirdeti a törvényszék ítéletet a Holländer-féle bélyeghamisítás ügyében. A nagyváradai törvényszék Mitescu-Hoványi-tanácsa kedden befajezta a Budapesten leleplezett Holländer-féle bélyeghamisítás ügyében a bizonyítást és Popsu Marin ügyész elmondta vádbeszédét. A vádbeszéd másfélórásig tartott s a bélyeghamisítási ügy egyes fejezeteit fejtegetve, sorra vette a vádlottakat és azoknak szerepét igyekezett a vád szempontjából megvilágítani. Ezután dr. Zigré Miklós, majd dr. Simona György és dr. Angheliescu mondják el védőbeszédeiket. A védelem természetesen az agent provokátor Holländer Károly szerepét igyekszik a bélyeghamisítási ügyben megrajzolni. Ezt az egész ügyet Holländer Károly rendezte meg, aki nem más, mint a modern idők újfajta kalandora: agent provokátor. Az egykori szurduki szénbányatulajdonos felajánlja szolgálatait a sziguranacának, elmegy a pénzügyminisztériumba és Teianu pénzügyi államtitkár közreműködésével egy és félmillió leit vesz fel az államkasszából, hogy ebből egy „hatvanmillió leies bélyeghamisító” színjátékot rendezzen. És ekkor elindul a vonat. S mint valami detektívregényben, egyik vonaton Biharpüspökin keresztül Holländer utazik, aki még csak most törli a fejét, hogy kiket ugrasszon be a bélyeghamisítás ügyébe, másik vonaton pedig Kurtieson keresztül Sava Cornel sziguranca-inspektor egy detektívvel már „készen” utazik. Így vezeti fére ez a Holländer nevű szőhármos a hatóságokat. Amint Sava Cornel is beismeri, hat heti budapesti tartózkodás után sem tudott semmi pozitívumot megállapítani, ellenben a nyomozás és a leleplezés segítségével kiutalt másfélmillió lei kétszáz ezer híján elűszött. A védőbeszéd elhangzása után a törvényszék rövid tanácskozásra vonult vissza, majd az elnök közli, hogy ítélethirdetésre március 21-én kerül sor.

Migrén, fejfájás ellen kérjen orvosától Algosan pasztillát.

Megkezdtek az alkohol fogyasztást Illinois államban. Illinois állam lesz az első amerikai állam, ahol életbelép a szabad alkoholfogyasztás. Az állam kormányzója máris hatályon kívül helyezte valamennyi prohibíciós rendeletet. Az Egyesült Államok egész területén megkezdődött a sörgyártás előkészülete. Roosevelt elnök ugyanis hétfőn a kongresszusban javaslatot nyújtott be, amelyben a sörgyártás azonnali engedélyezését kéri. A sörgyártást igen magas adóval sújtják és a söradó bevezetésétől az államháztartás nehéz helyzetének nagymértékű könnyítését várják.

Kövessen el mindent, hogy résztvehessen olaszországi társasutasunkon, amely 1933 május 2-án indul Nagyváradról külön gyorsvonatunkon. Részvételi díj személyenként csak 4800 lei, amelyben minden költség bennfoglaltatik. Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál kiadóhivatalunk.

1933. március 16

Lapok

terjesztése
magyar napi-
Lapok

ezési költségek. De
sz, hogy már az
bizonyos felszerelési
átrakkal, a központ
ására induló csapa-
gatást pedig egyéni
kiváló cserkészek-
nyok, hanem az arra
vehessenek a nagy

be nyilatkozatát
várakozással né-
lé. Bennünket nem
aggondolások, vagy
ük, hogy a vendég-
ivül vendégszerető-
lilitikai előítéletektől
t átfogó cserkész-
bennünket. Az a
y minél szorosabb
szomszédországgal
ük azt, ápolva egy-
zeti jellegű cserké-
solatait.

sem foglalkozik
a cserkészet intéz-
testet edző és lel-
zárja a nagy cser-
amely egyik leg-
intézménynek. Mi
ilt szívvel és biza-
re, testvéri kénszo-
knak és a világ
erkészeivel.

cserkész nagy-
kozata. Még arról
gja a kétszáz főből
döllői jamboreera
lag még nincsenek

szavai kétségte-
ot fognak előidé-
ben, akik nagy lel-
ra, de ezek után
shetőségük marad
erencsés kétszázak

10-ik oldalon)

napot
s római
tához.
0 leiert

éet
adig minden
es vizumok,
k a muzeu-
usz díjak a
ge is.

endő.

atalunk.

FIATALOK

Rovatvezető:
BÉLTEKY LÁSZLÓ

A Majláth-Kör újabb röpiratai

Tőke és munka. — Proletárok megváltása.

Rovatunkban már ismertettük a Majláth-Kör első két röpiratát, amelyek a gazdasági élet célját és a magántulajdon kérdését fejtették ki. Most a január és február hó folyamán megjelent két újabb röpirat ismertetését hozzuk azzal a céllal, hogy olvasóink világosan lássák a magántulajdonnal kapcsolatos és állandó viták központjában álló lényegesebb kérdéseket, valamint a kérdésekre a keresztény elvek alapján adott megoldások igazságát.

A „Tőke és munka” c. röpirat arról a gazdasági formáról tárgyal, amelyben a tőke és munka, mint a gazdasági élet döntő tényezői együtt szerepelnek, illetve amelyben a munka és a termelő eszközök szétválasztva állanak előttünk, s éppen ennek következtében az egyik részről a dologi termelő eszközök (a tőke), másik részről pedig a személyi termelő tényezők (a munka) szerepel és kapcsolódik össze egy közös gazdasági teljesítmény véghezvitelére.

A magántulajdon szerepe a tőke és munka egymáshoz való viszonyában.

Amíg a magántulajdon és a munka egy kézen vannak, egymáshoz való kölcsönös viszonyuk magától rendeződik. A helyzet azonban lényegesen más, ha a munkát és a termelőeszközöket különböző személyek vagy csoportok birtokolják és szolgáztatják. Itt már szükség van a kölcsönös viszonyok minden irányú rendezésére, mert a magántulajdonnak az ember felett megszerzett és gyakorolt zsarnoki szerepe éppen arra a tényre vezethető vissza, hogy a magántulajdon a mostani gazdasági életben olyan módon és mértékben vált jövedelmi forrássá, hogy azoknak, akik tulajdonnal nem rendelkeznek, fel kell ajánlaniok munkarejüket a termelőeszközök birtokosainak, hogy legalább így közvetett jövedelemhez jussanak és megélhessenek.

A magántulajdon előbbi röpiratunkban kifejtett reformjának és korlátozásának jut a feladat, hogy a természeti erőknél és kincseknek a munka útján való használatába rendet vigyen be. Ez alkalmazása annak a korábban felülített általános alaptételnek, hogy a földi javak az egész emberiség ellátására vannak és ez a cél egészen egyszerűen csak a magántulajdon intézményével valószínűsíthető meg. (Gazdasági élet célja c. röpiratunk).

A helyzet ugyanis az, hogy „amikor valaki nem a saját tulajdonán dolgozik, akkor másnak a munkája másnak a vagyontárgyával társul”. Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan keresztény felfogás tétele: „Ugy a tőke munka nélkül, mint a munka tőke nélkül fenn nem állhat”. (Rerum Novarum). S továbbá: „Hamis volna azért akár a tőkének, akár a munkának tulajdonítani azt, amit együttesen termeltek; s tőkételen igazságtalan, ha az eredményt az egyik fél a másik közreműködésének a tagadásával egyedül magának igényli”. (Qu. Anno).

A röpirat ezen általános érvényű igazságok leszegzése után a tőke igazságtalan igényével s azzal a liberális természetű törvénnyel foglalkozik, amely szerint a bér mindig csak a létminimum határán mozoghat s a tőkehalmozás csak a tőkésnél lehetséges és sohasem a termelőeszközöket nélkülöző bérmunkásoknál. Ugyancsak a részben állást foglal azzal a légből kapott erkölcsi törvénnyel szemben is, amely szerint „a termelés egész eredménye és a jövedelmek — kivéve a tőke fenntartására és följuttatására szükséges összegeket — jogosan a munkásokat illetnek”.

A keresztény elvek — miközben szem elől sohasem tévesztik a javaknak azt a rendeltet-

sét, hogy mindenki hasznára kell lenniök — egy természetes kibontakozás folyamatát akarják megindítani és azt úgy irányítani, hogy a mai csődből igazságosabb és emberibb társadalmi formák közé vezessen s ez annyit jelent, hogy a gazdasági és társadalmi élet mostani berendezése a magántulajdon korlátai és megszorításai útján úgy alakítandó, hogy az fokozatosan létrehozza a magántulajdonnak arányosabb és igazságosabb birtoklását s a „szociális haladás nyomán folyton szaporodó vagyonnak” az egyes emberek és osztályok közt való helyes s a földi javak rendeltetésének megfelelő megosztását.

Magántulajdon minden dolgozóknak!

A „Tőke és munka” c. röpirat fejtegetéseinek gyakorlati alkalmazását a „Proletárok megváltása” c. röpiratunkban találjuk meg.

Kiindulási pontunk az a sokat emlegetett igazság, hogy „a proletárok igen nagy tömegei a tulajdonosok csököly számával szemben megcáfolhatatlan bizonyítéka annak, hogy a földi javak a mi korunkban, az indusztriális korában, amikor oly bőségesen termelnek értékeket, nincsenek helyesen elosztva és nem megfelelően szolgálgják a különböző osztályokat”.

Következésképp „legalább eszentul oda kell hani, hogy a termelt javak csak méltányosan halmozódjanak a birtokosoknál, ellenben bőségesen jussanak a munkásoknak”. S ennek alapján a pápai körlevél leszegeti, hogy a proletárok megváltásával kapcsolatosan minden dolgozó emberi családnak Istentől kapott jogos igénye van legalább akkora magántulajdonhoz, amely a válságos időkben megadhatja neki az élet legszükségesebb feltételeit. Ennek a jogos igénynek elismerése s a keresztény társadalmi reformmozgalmak céljaként való megjelölése parancsoló szükségessé teszi a proletárok megváltása kérdésében a jelszónak valóráváltását: „Magántulajdon minden dolgozóknak!”

A magántulajdonhoz való juttatás részleges megoldásaként a körlevél konkrétan a telepítés nagyjelentőségű kérdésére mutat rá. E megoldást azonban nem kizárólagosan az ipari proletáriátussal kapcsolatosan hangsúlyozza, de siet rámutatni arra is, hogy „számukat növeli a földmunkások óriási serege, akik a legalacsonyabb életszintre szorultak”. A földmunkások megváltását célzó másik eszköz: a földreform. Ennek az összkapcsolás eltartása szempontjából a kisbirtok szabad fejlődését és természetes szaporodását kell szolgálnia s becsületesen odahatnia, hogy a nagybirtok elvesztése politikai jelentőségét és csupán mint gazdasági tényező szerepeljen, amelynek megmaradása felett kizárólagosan csak a rentábilitás dönt.

A proletárok megváltásával kapcsolatosan még le kell szegoznünk azt, hogy végeredményben gyökeres megoldást csak egy új társadalmi rend hozhat, mert ezt a kínzó problémát a mai társadalom megoldani képtelen. Azonban a magántulajdon kérdésével kapcsolatosan a proletáriátus megsegítésének ez az egyetlen útja. Ezért „a keresztény államoknak kötelességük a magántulajdon szerzésének kedvezni és minél többet annak megszerzésére indítani” (Rerum Novarum), de nem a meggazdagodás vágyával s a kizsákmányoló kapitalista önzés „liberális” elnevezésével, hanem a magántulajdon már kifejtett, a szociális igazságosságot követelő szigorú korlátainak az állandó szemmel tartásával. Ha pedig ezt „férfiasan és haladéktalanul nem vállaljuk”, úgy „ne álltassuk magunkat, hogy a körend, az emberi társadalom békéje és nyugalma a fölforgató hatalmak ellen megvédhető”.

„KÓRUS”

Tömör hangzású, kifejezéstartó lapcím.

Kórus... Fialat írók indították Budapesten. Idet alában jelenik meg, napilapok formájában. S ujságpapírosra nyomják. Olyan, mint mondjuk, a franciák irodalmi hetilapja: a Les Nouvelles Littéraires. Persze csak külsőre. De éppen e külsőn kerül oda a kiabáló napihirek, az ujságos állványok lapjai közé, sarki rikkancsok szájára. S jól van ez így. Amint az is, hogy az előkelő irodalmi folyóiratot, vagy politikai szemlélt — tartós keresztikötésben — a postás hozza. De a lobbanó, fiatal akarások és a fiatalok nyugtalan írásai nem tőrnek a — keresztikötést. Meg a szó is éget, amely kimondásra vár. Azért hadd rohanjanak a rikkancsok, mindenkinek a fülébe harsogva. Hisz az is mostanában, nemrég történt, hogy saját versével a hóna alatt egy fiatal költő állt ki a sarokra. Ide-írom, mert nem titok a neve: Erdélyi József volt, az új magyar líra félmjelzett értéke, aki harminc fillérért árulta versesfüzetét Pesten, a Nemzeti sarkán, a pillanyrendőr szomszédságában. Hiába, ma ötletek kellenek és merészség. Meg ordítani kell — sohasem volt kintzobb a visszhangtalanság — hogy felfigyeljenek, bár egy szempillantásra fölkapják a fejüket a közönybe fáradt emberek. Ezért van, hogy a formát, amelyet az új lap kiadói választottak, fölülte időszerűnek találom.

De mit is akar a Kórus?

Megmondjal Ha vakság nem veri a szemét, minden mai fiatal láthatja, sőt látnia kell: gyökeres, mélyreható társadalmi és gazdasági reformok szükségesegek. Másként az uralkodó rendszer a mai kapitalizmus kultúrákat széles csapásokkal katasztrófába sodorja. A forradalmat meg kell gátolni s erre csak egy mód van: meg kell előzni a forradalmat — így írja a Kórus. A fiataloknak pedig előbbvaló érdeke ez, mint bárki másnak. Mert e fiatalok gyermekkorát elnyelte a háború, e fiatalok életére rátátotta száját a jelen s most már a jövőjét — akármekkora erőfeszítések árán — önmagának kell megmentenie. Ha nem akar a kommunizmus övös szekere alá kerülni, akkor készülnie kell s idejében harcot indítania a halasztást nem tűrő változásokért.

Rádöbbsen ez a mai élet arcára. Mert itt tartanak: a felismerésnél a Kórus fiataljai. Azonban arra a kézenfekvő kérdésre, hogy a kikerülhetetlen változásokat hol látják legsürgetőbbnek, még nem fogalmaztak feleletet. Nem is baj. Mindig riasztón hatnak a hosszú sorban pontokba szedett, de sohasem teljes irányjelölő közlemények. Amikor a lapnak úgys fejlődési útja van s így lépésről-lépéretre bontakoznak ki a körvonalak, amelyek a Kórusba összeállított fiatal írók célkitűzéseit határolják.

De mégis egy észrevételt kell tennem s talán nem lesz erőszakolt belelátás csupán: a Kórus hangtalanul megy el a magyar fiatalok többfelé ágazó mozgalmi mellett, csak egyre figyel oda, a prági Magyar Munkaközösségre. Ugy tűnik, hogy ideológiai rokonságot érzett e magyar nemzeti mozgalommal, amely elsősorban a dolgozó magyar néprétegekért indult, a magyar szociális kérdés megoldására s a magyar nemzeti szolidaritás jelszavával s ugyanakkor állást foglalt a marxista kommunizmus kultúrbarbarizmusa és a gyakorlatban bevezetett nihilista internacionalizmus ellen.

Meg kell még mondanom, hogy a Kórust Tomcsányi Gábor, Sáfáry László és Simon Andor szerkesztik. De a lap belsejében — külön öröm — erdélyi neveket is találunk: két írás alatt a Tamási Aron neve áll, a vezető cikket K. Grandpierre Emil, a Rosta írója jegyzi s ott van a munkatársak között dr Kovács József, aki éppen az Erdélyi Lapoknak volt egy éven át római tudósítója. S úgy hiszem joggal erdélyinek számíthatom Buday Györgyöt, a fametszőt is.

Bizalmam van abban, hogy a Kórus hangja, amire többi számat kézhez kapom, még határozottabban és ércesebben fog csengeni.

Kekel Béla.

...kák,
alátakeverő
ásó és csá-
pható:
sefnél
ud. Satumare.

Akiknek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Szívzsakorvosok megállapították, hogy a **Ferenc József** víz szívelvésirossodásnál s billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemeesen hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hogyan követ el az ember „hatósági” erőszakot falun. Csikszereeda. Saját tud. **Lukács Tamás** gyergyószárhegyi hadirokkant a mezőn dolgozott. Ott legeltette egyetlen tehenét. Meglátta ezt régi haragosa, **Szabó Antal** mezőőr és jogaimet látott, hogy bosszuját hivatalos hatalma révén kitöltse. Felelősségrevont a hadirokkantát és meg akarta zálogolni. Ekkor odajött a hadirokkant áldott állapotban levő felesége is, akit a mezőőr félrelékött. Ezen annyira felháborodott **Lukács**, hogy a keztyűjében levő doronggal fejbeütötte a mezőőrt. A hivatalos eljárás megindult hatósági közeg elleni erőszak címén. Az ügy sokáig húzódott. Közben a felek kibékültek és a legnagyobb egyetértésben éltek, amikor ismét idézőt kaptak a bíróságtól. Tisztességtudóan megjelentek. Elmondották, hogyan történt a dolog, azt is, hogy már kibékültek, sőt komák lettek, s a mezőőr sem kívánja a vádlott megbüntetését. A törvény törvény és szegény **Lukács Tamás** tíz napi elzárásra és 500 lei pénzbírságra ítélték. Hiába könyörögtek, hogy visszavonnak mindent, ők már maguk között eligazították a dolgot, az ítélet elhangzott.

— Hátha ketten ülnek le, hamarabb menne ejjsze, — mondja a „hatósági személy”: a mezőőr elítélt komájának, amint békésen, de egy kicsit megilletődötten ballagnak le a lépcsőkön és nyomukban nagyon elgondolkozva lepegett a „komaasszony”. Látszik rajta, hogy sehogysem érti.

OLVASÓINK b. figyelmét e helyen is felhívjuk az országiszerte ismert **Heinrich Frank Soehne S. A. R. Bucuresti—Brasov** cég hirdetés-sorozatára.

Betiltották az összes Marx-ünnepségeket Japánban. Tokióból jelentik: A japán belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben betiltja mindazokat az ünnepségeket, amiket **Marx Károly** halálának ötvenedik évfordulója alkalmával akartak rendezni az országban. Betiltotta a belügyminiszter ezenkívül a könyvek és folyóiratok kiadását, amelyek **Marx**-szal foglalkoznak ez alkalomból és megtiltotta **Marx** szobrainak vagy képeinek kiállítását. A rendőrség utasítást kapott, hogy minden tüntetést és ünneplést akadályozzon meg.

Halálozás. **Mallás József** archeologus, a dévai múzeum igazgatója 58 éves korában meghalt. A dévai vároldalon gyermekkorában kezdte megszeretni az archeológiát, amelyet magánszorgalomból sajátított el. Járásai számvevő lett, hetilapot is adott ki, majd a hunyadmegyei régészeti társulat titkárává választotta. Az ő lelkes kezdeményezésére alapította a vármegye a kis múzeumot, amelynek 1910-ben igazgatójává nevezték ki. Lelekes, emberekbe lelket önteni tudó ember volt, akinek élete teremtő munkásságban telt el. Értékesek a hunyadmegyei régi római városok és telepek helyén végzett ásatásai, amelyeknek leletei töltik meg értékes anyagjukkal a kis múzeumot. A szobrászat terén is értékes munkásságot fejtett ki. Nagy részvét mellett temették el a köztisztviselőben álló embert a dévai temetőben.

Legjobb harisnyák és keztyűk

sza az csipke és rövidruk, női és terhemenűek, D. M. C. hímző- és horgoló-céknak. gyapjú kötő-fonalak nagy választékban.

Olcso szabott árak

Czillér Imre áruházában

Közel egymillió lei bírságot vetettek ki Aradon az italmérőkre

Arad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság bizalmas értesítést kapott, hogy a város területén rendkívül elszaporodtak a „zug”-italmérősek, akik miniszteri engedély nélkül mérnek szeszes italt. A bejelentésre a pénzügyőri gárda napokon keresztül váratlanul megjelentek az egyes kereskedésekben, ahol alapos volt a gyanú, hogy engedély nélkül mérnek szeszes italt. A razzia adatai megdöbbentő képet mutatják annak, hogy mennyire elbűrjázott Aradon a titkos szeszmérők száma.

Több, mint százhusz helyiségben mérték

engedély nélkül szeszesített s ily módon hatalmas összeggel károsították meg az államot. A leleplezett mérőknel a gárda közgei jegyzőkönyvet vettek fel és a törvény rendelkezései alapján nyomban megállapították a fizetendő bírságot is. A kirótt büntetés összege 5 ezer leitől 12 ezer leig terjed úgy, hogy a *kivetett büntetések végösszege megközelíti az egymillió leit.* A megbüntetett kereskedők és engedély nélküli mérők a bírság ellen közvetlenül a törvényszékhez felelbezhettek csak, amely tárgyalás alá veszi a bírságot.

AZ
ASTORIA
KÁVÉHAZBAN

kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap este ingyen lombola, d. u. 6 órától 8-ig uzsonna-zene.

Az uzsonna és esteli fogvasztás minden tételéhez **egy tombola-jegy** jár.

A tárgyak a kirakatban a játéknapokon meglekintethők.

Rendes kávéházi árak.

Nyolc évi szolgálat után elbocsátották. Déva. Saját tud. Az új törvény értelmében a kolozsvári Comitetul Local de Revizuire véleménye alapján a hunyadmegyei prefektura elbocsátotta állásából **Kökössy Vilmos** né és **Muntean Mária** né. **Kökössy Vilmos** 8 éve van állásban s azért kellett elbocsátani, mert kinevezése alkalmával nem tartották be a törvényszerinti formásgokat, aminek azonban éppen csak **Kökössy** nem oka. **Muntean Mária** a belügyminisztérium nevezte ki, azlán a vármegye vette át és véglegesítette, noha arra nem volt joga. **Kökössy** né, aki egymaga nagy családot tart fenn, így szintén minden indok nélkül került ki az utcára. Most körülül folynak a tárgyalások, hogy az ilyenformán kiesett tisztviselőket írógépeiknek használhassák, amennyiben szükség van rájuk Erre a minisztériumból még nem jött válasz.

FELHÍVÁS! Miután olaszországi és római társasutazásunkra csak korlátolt számban lehet jelentkezni, az érdeklődők figyelmét már most felhívjuk, hogy saját érdekükben most jelentkezzenek, mert a létszám beteltele után több jelentkezőt nem fogadhatunk el. Részvételi díj személyenként 4800 lei, egyéni utlevél szükséges. Jelntkezési határidő április 1. Minden bővebb felvilágosítást készséggel megad kiadóhivatalunk.

A KOLOZSVÁRI KATOLIKUS KÖR folyó hó 19-én, vasárnap délután 6 órakor Szent József ünnepélyt rendez a Kör Brassai-utcai helyiségében. Az ünnepélyt gondosan összeválogatott, szép műsor tölti be, amelyen a Katolikus Legényegylet zenekara **Zattler Sándor** karmester vezetésével, a Lira Dalkör **Szántó Béla** főgimnáziumi zenetanár vezetésével szerepelnek. **Kuthy József** énekésze, **Sándor Imre** népszövetségi igazgató ünnepi beszéde, **Bilinszky Amanda** hegedűsége és **Szós Tibor** szavalata teszik még érdekessé, változatos és értékesé a műsort, amelyre szeretettel hívja meg Kolozsvár egész katolikus társadalmát a rendezőség. Belépés díjtalan.

Lázadás az oroszlankeireben. Münchenből jelentik: A világhírű Krone-cirkusz legutóbbi előadásán rendkívül izgalmas esemény történt és csak hajszálon mult, hogy nagy szerencsétlenség nem lett a dologból. A cirkusz műsorán szerepelt egy oroszlanidomítási szám, amelynek főszereplője **Klose** állatidomító volt. Amikor sor került erre a műsor-számra és a porondon felállított ketreobe bevonultak **Klose** oroszlanjai, az egyik oroszlan, amely már napok óta feltűnést keltett különös vadságával, nekironított egy másik oroszlan-nak. Pillanatok alatt irtóztató verekedés tört ki a vadállatok között, amelyben résztvett a többi 12 oroszlan is. Néhány szempillantás alatt az egész aréna egymásba kapaszkodó vadállatgomolyagnak látszott és a megvadult oroszlanok irtóztató bömböléssel harapták és marták egymást össze-vissza. **Klose** állatidomító megkísérelte az oroszlanok szétválasztását, de ekkor a megvadult állatok nekifordultak, úgy, hogy **Klose** csak rendkívül hidegvérrel és határozottsággal tudta kivédeni az oroszlanok támadását, akiket azután ügyesen kikergetett az arénából. A közönségen hatalmas pánik vett erőt, amely csak akkor szűnt meg valamennyire, amikor **Klose** újból megjelent az arénában és megmutatta testét, hogy nem sérült meg komolyan. A megvadult oroszlant rögtön eltávolították a cirkuszról és most már e nekidühödött állat nélkül mutatják be a Krone-cirkuszban, amely tudvalevőleg Budapesten is vendégszerepelt, **Klose** híres oroszlan-számát.

* **Fáj a gyomra? Nincsen jó étvágya? Béműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugalmanul alszik? Ideges és fáj a feje?** Egyedüli biztos határu szer a dr. **Földes-féle** angol gyomorbalzsam. Egy üveg ára 90 lei. Kizárólagosan szállítja dr. **Földes Béla** gyógyszerésze Arad, str. **Eminescu** 21.

Elitelték egy lövöldöző erdőrt. Csikszereeda. Saját tud. Több ízben beszámoltunk arról, hogy a Székelyföldön a legnagyobb brutalitással bántalmazzák az erdőlt székelyeket a hatósági erdőőrök, akik fegyverhasználati joggal rendelkezven, igen sok alkalommal jogtalanul használták fegyvereiket a védtelen székelyekkel szemben. Végre egy ilyen indokolatlanul lövöldöző hatósági erdőrt utólért a büntető igazságszolgáltatás keze. **Bartalis István** és **Nagy Ignác** csikmenasági székely gazdálkodók fát vágtak az erdőben. **Salamon János** csiksesbótfalvi erdőőr felszólította őket, adják át fejszéjüket és fűrészüket, ami meg is történt. Mikor az erdőőr kikergette az erdőből a székelyeket, szóváltás támadt és az erdőőr kétszer rálőtt a védtelen székelyekre. Az egyik golyó **Nagy Ignác** nak a lábába furódott és 14 nap alatt gyógyuló sebet ejtett. Az erdőört súlyos testisértésért 15 napi elzárásra és 500 lei pénzbírságra ítélték. Az ítélet jogerős.

Pék - deszkák,

termény- és malátakeverő lapátok, kapa, ásó és csákányfelek kaphatók:

Jankovits Józsefnél

Negresti. (Avasfelsőfalú) jud. Satumare.

got
rőkre

ily módon ha-
meg az államot.
a közgei jegy-
vény rendelkezé-
apították a fize-
büntetés összege
jed úgy, hogy a
megközelíti az
kereskedők és
ság ellen közvet-
vezhetnek csak,
írságot.

btrecben. Mün-
i Krone-cirkusz
l izgalmas ese-
lon mult, hogy
ett a dologból. A
y oroszánidomi-
elője Klose állat-
ült erre a műsor-
ott ketrebe be-
z egyik oroszán,
st kellett különös
másik oroszán-
ó verekedés tört
yben résztvevő a
y szempillantás
sba kapaszkodó
és a megvadult
ssal harapták és
Klose állatido-
ok szétválasztá-
atok nekifordul-
ndkivül hidegvér-
kivédeni az orosz-
n ügyesen kiker-
ségeen hatalmas
akkor szűnt meg
ujból megjelent
testét, hogy nem
vadult oroszánt
zból és most már
l mutatják be a
lvalévőleg Buda-
ose híres oroszán-

on jó étvágya?
Székrokedésben
k? Idéges és fáj
zer a dr. Földes-féle
ára 90 lei. Kizáróla-
gyógyásztára Arad,

ő erdőört. Csik-
en beszámoltunk
a legnagyobb bru-
rdőltő székelyeket
fegyverhasználati
k alkalommal jog-
et a védtelen szé-
gy ilyen indoko-
rdőrt utóért a
keze. Bartalis
menasági székely
rdőben. Salamon
felszólította őket,
züket, ami meg is
ergette az erdőből
adt és az erdőrt
kelyekre. Az egyik
ba furódott és 14
tt. Az erdőrt su-
zárásra és 500 lei
et jogerős.

zkák,
malátakeverő
a, ásó és csá-
apható:
zsefnél
jud. Satumare.

FIATALOK

Rovatvezető:
BÉLTEKY LÁSZLÓ

A Majláth-Kör újabb röpiratai

Tőke és munka. — Proletárok megváltása.

Rovatunkban már ismertettük a Majláth-Kör első két röpiratát, amelyek a gazdasági élet célját és a magántulajdon kérdését fejtették ki. Most a január és február hó folyamán megjelent két újabb röpirat ismertetését hozzuk azzal a céllal, hogy olvasóink világosan lássák a magántulajdonnal kapcsolatos és állandó viták központjában álló lényegesebb kérdéseket, valamint e kérdésekre a keresztény elvek alapján adott megoldások igazságát.

A „Tőke és munka” c. röpirat arról a gazdasági formáról tárgyal, amelyben a tőke és munka, mint a gazdasági élet döntő tényezői együtt szerepelnek, illetve amelyben a munka és a termelő eszközök szétválasztva állanak előttünk, s éppen ennek következtében az egyik részről a dologi termelő eszközök (a tőke), másik részről pedig a személyi termelő tényezők (a munka) szerepel és kapcsolódik össze egy közös gazdasági teljesítmény véghezvitelére.

A magántulajdon szerepe a tőke és munka egymáshoz való viszonyában.

Amíg a magántulajdon és a munka egy kézben vannak, egymáshoz való kölcsönös viszonyuk magától rendeződik. A helyzet azonban lényegesen más, ha a munkát és a termelőeszközöket különböző személyek vagy csoportok birtokolják és szolgáltatják. Itt már szükséges a kölcsönös viszonyok minden irányú rendezése, mert a magántulajdonnak az ember felett megszerzett és gyakorolt zsarnoki szerepe éppen arra a tényre vezethető vissza, hogy a magántulajdon a mostani gazdasági életben olyan módon és mértékben vált jövedelmi forrássá, hogy azoknak, akik tulajdonnal nem rendelkeznek, fel kell ajánlaniok munkaezükét a termelőeszközök birtokosainak, hogy legalább így közvetett jövedelemhez jussanak és megélhessenek.

A magántulajdon előbbi röpiratunkban kifejtett reformjának és korlátozásának jut a feladat, hogy a természeti erőknél és kincseknek a munka útján való használatába rendet vigyen be. Ez alkalmazása annak a korábban felállított általános alaptételnek, hogy a földi javak az egész emberiség ellátására vannak és ez a cél egészségesen csak a magántulajdon intézményével valósítható meg. (Gazdasági élet célja c. röpiratunk).

A helyzet ugyanis az, hogy „amikor valaki nem a saját tulajdonán dolgozik, akkor másnak a munkája másnak a vagyontárgyával társul”. Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan keresztény felfogás tétele: „Ugy a tőke munka nélkül, mint a munka tőke nélkül jenn nem állhat”. (Rerum Novarum). S továbbá: „Hamis volna azért akár a tőkének, akár a munkának tulajdonítani azt, amit együttesen termeltek; s tökéletesen igazságtalan, ha az eredményt az egyik fél a másik közreműködésének a tagadásával egyedül magának igényli”. (Qu. Anno).

A röpirat ezen általános érvenyű igazságok leszegezése után a tőke igazságtalan igényével s azzal a liberális termelészétörvénnyel foglalkozik, amely szerint a bér mindig csak a létminimum határán mozoghat s a tőkehalmozás csak a tőkésnél lehetséges és sohasem a termelőeszközöket nélkülöző bérmunkásoknál. Ugyancsak e részben állást foglal azzal a légből kapott erkölcsi törvénnyel szemben is, amely szerint „a termelés egész eredménye és a jövedelmek — kivéve a tőke fenntartására és fölújítására szükséges összegeket — jogosan a munkásokat illetnek”.

A keresztény elvek — miközben szem elől sohasem tévesztik a javaknak azt a rendeltet-

sét, hogy mindenki hasznára kell lenniök — egy természetes kibontakozás folyamatát akarják megindítani és azt úgy irányítani, hogy a mai csődből igazságosabb és emberibb társadalmi formák közé vezessen s ez annyit jelent, hogy a gazdasági és társadalmi élet mostani berendezése a magántulajdon korlátai és megszorításai útján úgy alakítandó, hogy az fokozatosan létrehozza a magántulajdonnak arányosabb és igazságosabb birtoklását s a „szociális haladás nyomán folyton szaporodó vagyonnak” az egyes emberek és osztályok közt való helyes s a földi javak rendeltetésének megfelelő megosztását.

Magántulajdon minden dolgozónak!

A „Tőke és munka” c. röpirat fejtegetésének gyakorlati alkalmazását a „Proletárok megváltása” c. röpiratunkban találjuk meg.

Kiindulási pontunk az a sokat emlegetett igazság, hogy „a proletárok igen nagy tömegei a tulajdonosok csekély számával szemben megcáfolhatatlan bizonyítéka annak, hogy a földi javak a mi korunkban, az industrializmus korában, amikor oly bőségesen termelnek értékeket, nincsenek helyesen elosztva és nem megfelelően szolgálják a különböző osztályokat”.

Következőleg „legalább ezentúl oda kell hani, hogy a termelt javak csak méltányosan halmozódjanak a birtokosoknál, ellenben bőségesen jussanak a munkásoknak”. S ennek alapján a pápai körlevél leszegezi, hogy a proletárok megváltásával kapcsolatosan minden dolgozó emberi családnak Istentől kapott jószág igénye van legalább akkora magántulajdonhoz, amely a válságos időkben megadhatja neki az élet legszükségesebb feltételeit. Ennek a jogos igénynek elismerése s a keresztény társadalmi reformmozgalmak céljaként való megjelölése parancsoló szükségé teszi a proletárok megváltása kérdésében a jelszónak valóra váltását: „Magántulajdon minden dolgozónak!”

A magántulajdonhoz való juttatás részleges megoldásaként a körlevél konkrétan a telepítés nagyjelentőségű kérdésére mutat rá. E megoldást azonban nem kizárólagosan az ipari proletáriátussal kapcsolatosan hangsúlyozza, de siet rámutatni arra is, hogy „számukat növeli a földmunkások óriási serege, akik a legalacsonyabb életszintre szorultak”. A földmunkások megváltását célzó másik eszköz: a földreform. Ennek az összletesség eltartása szempontjából a kisbirtok szabad fejlődését és természetes szaporodását kell szolgáltnia s becsületesen odahatnia, hogy a nagybirtok elvesztite politikai jelentőségét és csupán mint gazdasági tényező szerepeljen, amelynek megmaradása felett kizárólagosan csak a rentabilitás dönt.

A proletárok megváltásával kapcsolatosan még le kell szegeznünk azt, hogy végeredményben gyökeres megoldást csak egy új társadalmi rend hozhat, mert ezt a kiznó problémát a mai társadalom megoldani képtelen. Azonban a magántulajdon kérdésével kapcsolatosan a proletáriátus megsegítésének ez az egyetlen útja. Ezért „a keresztény államoknak kötelességük a magántulajdon szerzésének kedvezni és minél többet annak megszerzésére indítani” (Rerum Novarum), de nem a meggazdagodás vágyával s a kizsákmányoló kapitalista önzés „liberális” elnevezésével, hanem a magántulajdon már kifejtett, a szociális igazságosságot követelő szigorú korlátainak az állandó szemmel tartásával. Ha pedig ezt „felfiasan és haladéktalanul nem vállaljuk”, úgy „ne álltassuk magunkat, hogy a közrend, az emberi társadalom békéje és nyugalma a fölforgató hatalmak ellen megvédhető”.

„KÓRUS”

Tömör hangzású, kifejezésteli lapcim.

Kórus... Fiatal írók indították Budapest. Iv-rét alakban jelenik meg, napilapok formájában. S ujságpapírosra nyomják. Olyan, mint mondjuk, a franciák irodalmi hetilapja: a Les Nouvelles Littéraires. Persze csak külsőre. De éppen e külső jógán kerül oda a kiabáló napihirek, az ujságos állványok lapjai közé, sarki rikkancsok szájára. S jól van ez így. Amint az is, hogy az előkelő irodalmi folyóiratot, vagy politikai szemlét — tartós keresztikötésben — a postás hozza. De a lobbanó, fiatal akarások és a fiatalok nyugtalan írásai nem tükrik a — keresztikötést. Meg a szó is éget, amely kimondásra vár. Azért hadd rohanjanak a rikkancsok, mindenkinek a fülébe harsogva. Hisz az is mostanában, nemrég történt, hogy saját verseivel a hóna alatt egy fiatal költő állt ki a sarokra. Ide-írom, mert nem titok a neve: Erdélyi József volt, az új magyar líra félmjelzett értéke, aki harminc fillérért árulta versesfüzetét Pesten, a Nemzeti sarkán, a villanyrendőr szomszédságában. Hiába, ma ötletek kellene és merészség. Meg ordítani kell — sohasem volt kiznóbb a visszhangtalanság — hogy felfigyeljenek, bár egy szempillantásra fölkapják a fejüket a közönybe fáradt emberek. Ezért van, hogy a formát, amelyet az új lap kiadói választottak, fölülte időszerűnek találok.

De mit is akar a Kórus?

Megmondja! Ha vakáság nem veri a szemét, minden mai fiatal láthatja, sőt látnia kell: gyökeres, mélyreható társadalmi és gazdasági reformok szükségesek. Másként az uralkodó rendszer a mai kapitalizmus kultúrákat és csapásokkal katasztrófába sodorja. A forradalmat meg kell gátolni s erre csak egy mód van: meg kell előzni a forradalmat — így írja a Kórus. A fiataliságnak pedig előbbvaló érdeke ez, mint bárki másnak. Mert e fiataliság gyermekkorát elnyelte a háború, e fiataliság életére rátátotta száját a jelen s most már a jövőjét — akármekkora erőfeszítések árán — önmagának kell megmentenie. Ha nem akar a kommunizmus öörös székere alá kerülni, akkor készülnie kell s idejében harcot indítania a halasztást nem tűrő változásokért.

Rádöbbenés ez a mai élet arcára. Mert itt tartanak: a felismerésnél a Kórus fiataljai. Azonban arra a kézenfekvő kérdésre, hogy a kikerülhetetlen változásokat hol látják leg sürgetőbbnek, még nem fogalmaztak feleletet. Nem is baj. Mindig riasztón hatnak a hosszú sorban pontokba szedett, de sohasem teljes irányjelölő közlemények. Amikor a lapnak ügyis fejlődési útja van s így lépésről-lépésre bontakoznak ki a körvonalak, amelyek a Kórusba összeállított fiatal írók célkitűzéseit határozzák.

De mégis egy észrevételt kell tennem s talán nem lesz erőszakolt belelátás csupán: a Kórus hangtalanul megy el a magyar fiataliság többfelé ágazó mozgalmi mellett, csak egyre figyel oda, a prági Magyar Munkaközösségre. Ugy tűnik, hogy ideológiai rokonságot érzett e magyar nemzeti mozgalommal, amely elsősorban a dolgozó magyar népretegekért indult, a magyar szociális kérdés megoldására s a magyar nemzeti szolidaritás jelszavával s ugyanakkor állást foglal a marxista kommunizmus kultúrbarbarizmusa és a gyakorlatban bevezetett nihilista internacionalizmus ellen.

Meg kell még mondanom, hogy a Kórust Tomcsányi Gábor, Sáfáry László és Simon Andor szerkesztik. De a lap belsejében — külön öröm — erdélyi neveket is találunk: két írás alatt a Tamási Aron neve áll, a vezető cikket K. Grandpierre Emil, a Rosta írója jegyzi s ott van a munkatársak között dr. Kovács József, aki éppen az Erdélyi Lapoknak volt egy éven át római tudóstírója. S úgy hiszem joggal erdélyinek számíthatom Buday Györgyöt, a fametszőt is.

Bizalmam van abban, hogy a Kórus hangja, amire többi számat kézhez kapom, még határozottabban és ércesebben fog csengeni.

Kekel Béla.

(Sportrovatunk folytatása a 6-ik oldalról).

Ertesülésünk szerint, a kolozsvári cserkészek 120 résztvevőt jelentettek be a központnak s ezek közül kereken hatvanat a kiváló és ismételt kitüntetésű római katolikus magyar század jelentkezői tesznek ki. Ha ilyen arányban jelentkeztek a többi erdélyi városok is, — és sajnos, az összes jelentkezők számáról nem kívánt felvilágosítással szolgálni Sámboteanu ezredes, — akkor egész kis cserkészség hadsereg marad le a magyarországi útról. Hogy kik lesznek a boldog kiválasztottak, az valószínűleg csak április végén vagy május hónapban dől el... Jávör Béla.

Összeállították a csehek ellen szereplő magyar válogatott csapatokat. Budapestről jelentik: Nagy érdeklődéssel várta a sportközönség vasárnap, március 19-én Budapesten a csehek ellen kiálló magyar válogatott összeállítását. Nádas Ödön szövetségi kapitány a következő csapatot jelölte ki: Szabó — Korányi, Bíró — Barátky, Sárosy, Lázár — Markos, Cseh II., Teleky, Turay, Serényi. Tartalékok: Fábrián, Szendrő, Lutz, Takács II. A csapat tehát azonos az Amszterdamban szereplő válogatottal, csak Bihámy helyett Turay lesz a balösszekötő. Nagy meglepetést keltett Avar kimaradása, Titkos és Déri állítólag sérüléseik miatt maradtak ki. A budapesti magyar-csehszlovák mérkőzés napján a magyar tartaléksapat Prágában mérkőzik Prága válogatottjával. Dietz Károly dr. a PLASz kapitánya is kijelölte már a csapatot: Háda — Szemere, Kocsis — Laky, Mooré, Szalay — Fenyvesi, Vincze, Jávör, Toldi, Tunyogh. Tartalék a miskolci Bán. Eredetileg Avar volt beállítva Vincze helyett a jobbösszekötőbe, de lemondta a mérkőzést.

Phönix CSB—Szatmári Kolping 6:1. Nagybánya. Saját tud. A szimpatikus szatmári Kolping-fiúk vasárnap a Bányaváros vendégszeretét élvezték abból az alkalomból, hogy a Phönix CSB első csapatával találkozott csapatuk, szezonnyitó, barátságos futballmérkőzés keretében, a festői hegyek alján fekvő Klastrom-mezsei, újjáépített pályán. A Kolping, mint tizenegy oroszán küzdött a Crisanát verő Phönix CSB ellen s lelkesedésük egy pár nagyon szép akciót eredményezett, ami azonban megtört a kitűnő nagybányai védelmen. A 3:0-as féldő után, a 37. percben a kitűnő Fürnek sikerült gólt rúgni a CSB kapujába. A nívós, élvezetes mérkőzés, amelyet a csipős guttini szél dacára nagyszámú közönség élvezett végig, 6:1-es eredménnyel végződött a nagybányaiak javára.

A Tenis Club Roman nyerte Bukarest jéghekk bajnokságát. Bukarestből jelentik: A bukaresti kerület jéghekk bajnokságát a Tenis Club Roman nyerte meg a döntőben, 2:0 arányban verve a Telefon Club csapatát. Cantacusino herceg nagyszerű játékot produkált.

Kolozsváron barátságos mérkőzés keretében találkozott a Romania és Haggibor csapata. Győzött a Romania 1:0 (1:0) arányban.

A labdarúgószövetség elismerése a NAC-nak. Bukarestből jelentik: A Biroul Federal legutóbbi ülésén jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott meg a NAC-nak és a turán résztvevő játékosoknak, azokért a szolgálataikért, amelyet az ország sportjának érdekében külföldön olyan nagy sikerrel tettek.

Két nemzeti bajnoki mérkőzés vasárnap. Vasárnap már 2 mérkőzés kerül lebonyolításra. Nagyváradon a Crisana a nagysebenedi Soimiival mérkőzik meg, mivel a mérkőzést közös megállapodással előre hozták. A Soimii vasárnapi győzelme a CFR felett bizonyította, hogy nem megvetendő ellenfél. Bukarestbe az aradi ANTE látogat el, ahol is a B) csoportban vezető Venus lesz az ellenfele.

Aradi gólkorderek. Aradról jelentik: A vasárnapi fordulóban 4 mérkőzést bonyolítottak le és ezen összesen 23 gólt rúgtak. A gólszámoknak tehát jó szüretjük volt. A gólkorder-lista egyébként a következő: 15 gólos: Puskás (AAC), 13 gólos: Tóth (ATE), 10 gólos: Meggyesi (Unirea), 8 gólos: Fritz (ATE), 6 gólosok: Barbu I. (Olimpia PTT) és Szabó Károly (Unirea).

Szép küzdelmeket hozott a Toldi birkozó versenye. Temesvárról jelentik: A Toldi a lippai Sport Club és a nagylaki Soimii birkozóinak részvételével birkozóversenyt rendezett, amely igen szép küzdelmeket hozott. A részletes eredmények a következők: Légsúly: 1. Petrányi (Toldi), 2. Varga (Toldi), 3. Karakay (Toldi). Pehelysúly: 1. Pálfi (Toldi), 2. Kellner (Lippa), 3. Vitian (Nagylak). Könnyűsúly: 1. Hanula (Nagylak), 2. Valcz (Toldi), 3. Podor (Nagylak). Középsúly: 1. Karácsonyi (Toldi), 2. Mucsi (Nagylak), 3. Lascu (Toldi). Közép B-súly: 1. Krausz (Toldi), 2. Mucsi II. (Nagylak), 3. Teltsch (Toldi).

Argentina is benevezett a futball-világ bajnokságra. Rómából jelentik: Az argentinai futballszövetség, amely pillanatnyilag eléggé zavaros jogviszonyban él a FIFA-val szemben, bejelentette az olasz szövetségnek, hogy részt kíván venni az 1934-es világ bajnoki tornán. Ezzel a jelentkezéssel 27-re (az előbbi világ bajnokságokon is ez volt a legmagasabb nevezési szám) emelkedett a világ bajnokságon résztvevő nemzetek száma.

Tovább tart az olaszok délamerikai importja. Az FC Napoli négy braziliai válogatott futballistával erősítette meg csapatát, akik már meg is érkeztek.

Eldöntetlenül végzett USA jéghekk csapata Kanadával. Svédország válogatott jéghekk csapata 3:2 (1:0, 1:1, 1:1) arányban győzött a Berliner Schlittschuhclub ellen. A Toronto National a Massachusetts Rangers világ bajnoki együttesel 2:2 arányban döntetlenül végzett. Részdíjak 1:1, 0:0, 1:1. A mérkőzéseket a Sportpalotában játszották le.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket díjazunk 3 lejtől, vastagabb betűvel 6 lejtől. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lejtől. Allátkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.

Különféle

Finom tencs-bonbon varrható és javítást vállalok, meghívásra házhoz megyek. Percec-utca 5. szám, bent az udvarban.

Adás-vétel

ELADO jutányos aron egy special-electromotor, 220 V, 1/2 lóerős, egyenáramhoz. Cim a kiadóban. —

Egy 12-ös jókarban lévő gyorsajtó kedvező feltételek mellett eladó. Cim Kalmár Nándor, Arad, Str. Emnescu (Deák Ferenc) No. 40.

Gyönyörű olajfestmények, jónövű festők által, igen olcsón eladók. Grundböck Istváné tőzsdéjében, Szilágyi D.-utca 6.

Eladó egy legújabb rendszerű, még alig használt porszívó-gép, Gerliczy-u. 6. sz. a.

Egy ebédlő-kredenc eladó Kórház-utca 7.

Eladó rézműves-szerszám és vasrámas ablak. Várad Zsigmond-utca 17. Özv. Bernácsik Józsefné.

Selyem lámpaernyő, kék színű, olcsón eladó. Iparművészeti szalon Bémer-tér 1.

Lakás

Egy egyszobás, konyhás lakás május 1-re kiadó, Körös-u. 41.

Utcai 2 szobás lakás meliekhelyiségekkel május 1-re kiadó, Bethlen-u. 24.

Kiadó Regele Ferdinand 7/a szám alatt modern 4 szobás emeleti lakás és Körös-utcán 15. szám a. 4 vagy 5 szobás modern lakás kiadó.

3 szobás komplet lakás kiadó május 1-re. Ritoók Zs.-utca 29.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Nagyvárad:

Csütörtök: *Oktagon* (Premier, a szerző. Zsolt Béla személyes jelenlétével.)

Kolozsvár: *Egész héten mozi.*

Temesvár:

Csütörtök este fél 9 órakor: *Forgószél*. Olcsó helyárok.

Péntek: *Szünet.*

Szombat este fél 9 órakor: *Volpone*. (A pénz komédiája).

Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Gyurkovics fiúk*. Matiné helyárok.

Vasárnap délután 4 órakor: *Viktória*. Frantzen Böske (műkedvelő) fellépésével.

Dicsőszentmárton:

Csütörtök: *Grand Hotel*.

Szatmár:

Csütörtök: *Túl a nagy Kribánon*. (F. Elek Piri jutalomjátéka).

Péntek délután 6 órakor: *Nótás kapitány*. Este: *Román előadás.*

Szombat délután 4 órakor: *Sztambul rózsája*. Este fél 9 órakor: *Alvinczi huszárok.*

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor: *Mosoly ország*. Délután 4 órakor: *Erdészleány*. Este fél 9 órakor: *Vigözveggy*. (Fratta Géza jutalomjátéka).

FARKAS GYULA

A „FIATAL MAGYARORSZÁG” KORA

Ara egészvászonkötésben 275 Lei

A Magyar Szemle Társaság kiadása

○ ○ ○ ○ ○

Kapható; az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál

HO VÁTH JÁNOS

A MAGYAR IRODALMI MŰVELTSÉG KEZDETEI

szent istvántól mohácsig

Ara egészvászonkötésben 275 — Lei. A Magyar Szemle Társaság kiadása.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Vidéki főmegbízottaink: Arad: Kállai Nándor P. M. Viteazul 4. — Brassó: Paulusz Ferenc Közép-utca 39. — Bukarest: Jávör Béla, Str. Matei Basarab 10. — Csíkszereda: Albert István. — Gyergyószentmiklós: Ferenczy Árpád. — Kézdivásárhely: Földi István, Piata Reg. Maria 24. — Kolozsvár: Dr. Sulyok István, Főtér 13., emelet. — Marosvásárhely: Elekes Pálné, Főtér 60. szám. — Nagykároly: Sultész József, Str. Gen. Mosoiu 21. — Szatmár: Rencz Antal, Karitászkönyvkereskedés. — Temesvár: Missió kegytartárgyűzet, Püspöki-palota, Str. Lonovics 1. — Zsilólggyi képpiselő: Molnár Sándor, Petroseni. — Minden lapunkkal kapcsolatos ügyben tessék nevezettekhez, vagy a többi városokban levő bizományosainkhoz fordulni.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgó gépen Oradea (Nagyvárad) Str. Carol II. No. 5.